

TAMPEREEN
AMMATTIKORKEAKOULU

MAANRAKENNUSYRITYKSEN TILINPÄÄTÖSANALYYSI

Miia Helenius

Opinnäytetyö
Maaliskuu 2017
Liiketalouden koulutusohjelma

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma

HELENIUS, MIIA:
Maanrakennusyrityksen tilinpäätösanalyysi

Opinnäytetyö 51 sivua, joista liitteitä 10 sivua
Maaliskuu 2017

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia maansiirtoalalla toimivan yrityksen taloudellista tilannetta sekä sen kehitystä tarkastelujaksolla. Tarkastelun kohteena olivat tilikaudet 2014–2016. Tavoitteena oli myös selvittää, miltä toimeksiantajayrityksen taloudelliset valmiudet näyttävät suhteessa muihin samalla alalla toimiviin yrityksiin. Tarkoituksena oli laatia toimeksiantajayritykselle tilinpäätösanalyysi ja analysoida yrityksen taloudellista tilaa oikaistujen tuloslaskelmien ja taseiden pohjalta laskettujen talouden tunnuslukujen valossa.

Opinnäytetyön teoriaosuudessa käsitellään tilinpäätöstä ja sen laatimisperiaatteita sekä tilinpäätösanalyysin laatimista, vaiheita ja mahdollisia rajoituksia. Lisäksi käydään läpi työssä käytettävien talouden tunnuslukujen laskeminen ja tulkitseminen. Toimeksiantajayrityksen taloudellisen tilanteen määrittämiseksi laskettiin kannattavuutta, vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta kuvaavat tunnusluvut kolmelta peräkkäiseltä tilikaudelta. Toimialavertailuun käytettiin Finnvera Oyj:n julkaisemia toimialan tilinpäätöstietoja samalta ajanjaksolta.

Tunnuslukujen perusteella laaditun tilinpäätösanalyysin perusteella toimeksiantajayrityksen taloudellinen tilanne on erittäin hyvä niin kannattavuuden, vakavaraisuuden kuin maksuvalmiudenkin näkökulmasta katsottuna. Lasketut tunnusluvut ovat huomattavasti alan mediaanilukuja paremmat. Saatujen tulosten valossa yrityksellä on hyvät mahdollisuudet jatkaa toimintaansa menestyksekkäästi myös tulevaisuudessa.

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Business Administration

HELENIUS, MIIA:

The Analysis of the Financial Statements of an Excavation Company

Bachelor's thesis 51 pages, appendices 10 pages
March 2017

The goal of this thesis was to gather and analyze information on the financial situation and development of an excavation company, based on the financial years 2014-2016. The objective was to prepare a financial statement analysis for the commissioning company and analyze the financial situation of the company based on the financial key figures. The calculated figures were then compared to the statistical average of the industry in order to find out how the company performs in comparison to the companies operating in the same field of business.

The theoretical part of the thesis first explains the concept and the preparation principles of the financial statements. After that the theory deals with the principles, phases and limitations of the financial statement analysis and explains how to count financial key figures and to draw conclusions based on them. The empirical part of the work calculated and analyzed the ratios of the company's profitability, solvency and liquidity. The calculated ratios were then compared to the industrial medians published by Finnvera Oyj.

The results of the analysis show that the financial situation of the company is solid. Profitability, solvency and liquidity ratios are all at an excellent level and the company's financial situation is clearly better than the industrial median. The company has every opportunity to continue its operations successfully in the future, too.

Key words: financial statements, financial statement analysis, key figures

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
2	TILINPÄÄTÖS	7
2.1	Tase	8
2.2	Tuloslaskelma	9
2.3	Rahoituslaskelma	9
2.4	Liitetiedot.....	10
2.5	Toimintakertomus.....	10
3	TILINPÄÄTÖSANALYYSI.....	12
3.1	Tilinpäätösanalyysin vaiheet.....	12
3.2	Tilinpäätöksen oikaisu	13
3.2.1	Tuloslaskelman oikaisu.....	14
3.2.2	Taseen oikaisu.....	15
3.3	Tilinpäätösanalyysin käyttäjät	17
3.4	Tilinpäätösanalyysin rajoitukset	19
4	TUNNUSLUVUT JA NIIDEN ANALYSOINTI.....	21
4.1	Kannattavuus	21
4.1.1	Voittoprosentit	22
4.1.2	Pääoman tuotto.....	23
4.2	Vakavaraisuus.....	24
4.3	Maksuvalmius.....	26
4.4	Kiertoaikaluvut	27
5	KOHDEYRITYKSEN TILINPÄÄTÖSANALYYSI.....	28
5.1	Toimeksiantaja ja toimiala.....	28
5.2	Kannattavuus	30
5.2.1	Voittoprosentit	30
5.2.2	Pääoman tuotto.....	32
5.3	Vakavaraisuus.....	34
5.4	Maksuvalmius.....	35
5.5	Kiertoaikaluvut	36
6	POHDINTA.....	39
	LÄHTEET.....	41
	LIITTEET	42
	Liite 1. Virallinen tuloslaskelma Maanrakennus Eero From Oy, 2014–2016.....	42
	Liite 2. Oikaistu tuloslaskelma Maanrakennus Eero From Oy, 2014–2016	44
	Liite 3. Virallinen tase Maanrakennus Eero From Oy, 2014–2016	45

Liite 4. Oikaistu tase Maanrakennus Eero From Oy, 2014–2016	47
Liite 5. Tunnusluvut	49

1 JOHDANTO

Yrityksen taloudellisen tilan arviointi on tärkeää niin yrityksen johdolle kuin lukuisille sidosryhmillekin. Suuri osa tästä arvioinnista tehdään vuosittain laadittavan tilinpäätöksen pohjalta. Tilinpäätöksen tarkoituksena on antaa tietoa yrityksen nykytilasta sekä tulevaisuuden toimintaedellytyksistä. Tilinpäätöksen pohjalta voidaan edelleen laatia tilinpäätösanalyysi, jonka keskeinen tarkoitus on tuottaa tilinpäätöksen aineisto sellaiseen muotoon, että sen pohjalta voidaan tehdä vertailuja suhteessa muihin tilinpäätöksiin.

Opinnäytetyön tavoitteena on saada lisää tietoa yrityksen taloudellista tilanteesta ja sen kehityksestä sekä selvittää, kuinka yritys pärjää suhteessa muihin saman alan toimijoihin. Tarkoitus on laatia tunnuslukuperusteinen tilinpäätösanalyysi kolmen edellisen tilikauden tilinpäätöstietojen pohjalta. Oikaistuista tuloslaskelmista ja taseista lasketaan kannattavuutta, vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta kuvaavat tunnusluvut. Saatuja tunnuslukuja verrataan Finnveran mediaaniarvoihin.

Opinnäytetyön toimeksiantajana on Pirkanmaalainen maanrakennusosalalla toimiva osakeyhtiö Maanrakennus Eero From Oy. Yrityksen päätoimialana on kaivu- ja maansiirtotyöt, salaojitukset sekä viherrakentaminen. Tämän lisäksi yritys tekee maa- ja kiviainestoimituksia sekä kiinteistöjen ja katujen kunnossapitotöitä. Yritys on toiminut alalla pitkään ja sen toiminta on vakiintunutta, mutta tilinpäätösanalyysiä yritykselle ei kuitenkaan ole aiemmin laadittu.

Työ koostuu teoreettisesta viitekehyksestä ja empiirisestä tutkimuksesta. Teoriaosuudessa käsitellään ensin tilinpäätöksen rakennetta sekä laatimisperiaatteita. Seuraavaksi käydään läpi tilinpäätöksen pohjalta laadittavan analyysin laatimisperiaatteita, vaiheita sekä mahdollisia rajoitteita. Teoriaosuuden viimeinen kappale käsittelee tilinpäätöksen pohjalta laskettavia tunnuslukuja. Tutkimusosiossa käydään läpi kohdeyrityksen tilinpäätöksistä lasketut tunnusluvut sekä analysoidaan niiden kehitystä. Lisäksi saatuja tunnuslukuja verrataan toimialan mediaanilukuihin.

2 TILINPÄÄTÖS

Suomessa tilinpäätöksen laadintaa säätelevät kirjanpitolaki sekä kirjanpitoasetus. Jokaisen kirjanpitovelvollisen on laadittava tilinpäätös kultakin tilikaudelta. Tilikauden pituus on pääsääntöisesti 12 kuukautta. Pien- ja mikroyritysten tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista säädetään lisäksi vuonna 2015 voimaan tullessa pien- ja mikroyritysasetuksessa. Osakeyhtiöiden tilinpäätöstä säätelee osaltaan myös osakeyhtiölaki. Näiden lisäksi myös verolaeilla on käytännön vaikutusta tilinpäätöksen laadintaan. (Leppiniemi & Leppiniemi 2012, 20; Niskanen & Niskanen 2003, 27; Pien- ja mikroyritysasetus 1753/2015.)

Kirjanpitolain (1336/1997) mukaan tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva yrityksen taloudellisesta tilasta kirjanpitovelvollisen harjoittaman toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen. Tilinpäätöksen tulee sisältää tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaava tase ja tuloksen muodostumista kuvaava tuloslaskelma sekä näiden liitetiedot. Kirjanpitovelvollisen ollessa suuryritys tai yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö kuuluu tilinpäätökseen myös rahoituslaskelma liitetietoineen. Rahoituslaskelmasta selviää yrityksen varojen hankinta sekä niiden käyttö. Vertailutietona kustakin taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman erästä tulee esittää viimeistä edelliseltä tilikaudelta vastaavat luvut. (Kirjanpitolaki 1336/1997.)

Tilinpäätökseen tulee liittää toimintakertomus silloin kun kirjanpitovelvollinen on julkinen osakeyhtiö, osuuskunta tai yksityinen osakeyhtiö, jota ei lueta pien- tai mikroyritykseksi tai yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö. Toimintakertomus antaa tietoa kirjanpitovelvollisen liiketoiminnan kehittymisestä ja taloudellisesta tilasta sekä arvioi liiketoimintaan kohdistuvia riskejä ja epävarmuustekijöitä. (Kirjanpitolaki 1336/1997.)

Tilinpäätöksen tavoitteena on tuottaa tietoa yrityksen taloudellisesta asemasta ja toiminnasta kaikille yrityksen sidosryhmille. Tilinpäätös antaa arvokasta tietoa yrityksen nykytilasta ja toisaalta auttaa myös arvioimaan kehitystä ja tulevaisuuden suuntaa. Tämän lisäksi tilinpäätöksellä on useita lakisääteisiä tehtäviä. Tilinpäätös mm. säätelee osakeyhtiöiden voitonjakoa sekä toimii verotuksen perusteena. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 20–23.)

2.1 Tase

Taseen tehtävä on kuvata kirjanpitovelvollisen tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa. Taseen vastaavaa puolella on eriteltynä yrityksen omaisuus ja vastattavaa puolelta selviää, kuinka yritystoiminta on rahoitettu. Kirjanpitoasetuksessa on säädetty kaikkia kirjanpitovelvollisia koskevasta tasekaavasta. Pienet kirjanpitovelvolliset voivat kuitenkin halutessaan laatia taseensa lyhennetyn kaavan mukaisesti. Jos kirjanpitovelvollinen on konsernin emoyritys, on laadittava erillistaseen lisäksi konsernitase. Konsernitase kuvaa koko konsernikokonaisuuden taloudellista tilaa ikään kuin kyseessä olisi yksi yritys. (Leppiniemi & Leppiniemi 2012, 34.)

Tase-erät esitetään lähtökohtaisesti likvidisyysjärjestyksessä. Ensin esitetään vastaavaa puolella yrityksen pysyväisluonteinen tuotantovalmius. Vastaavaa puolen likvidein erä rahat ja pankkisaamiset esitetään viimeisenä. Vastattavaa puolella esitetään ensin oma pääoma ja viimeisenä lyhimmän aikaa yrityksen käytössä olevat varat eli lyhytaikainen vieras pääoma. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 83.)

Taseen vastaavien erät jaetaan edelleen pysyviin ja vaihtuviin vastaaviin käyttötarkoituksensa perusteella. Pysyvillä vastaavilla tarkoitetaan omaisuutta, jota yritys käyttää tulojen kerryttämiseen pitkällä aikavälillä. Ne esitetään taseessa kolmeksi pääryhmäksi jaettuna: aineelliset hyödykkeet, aineettomat hyödykkeet ja sijoitukset. Muut vastaavien erät ovat vaihtuvia ja tuottavat tuottoa vain yhtenä tilikautena. Ne jaetaan taseessa neljään ryhmään: vaihto-omaisuus, saamiset, rahoituspaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kolmea viimeistä ryhmää kutsutaan yhteisnimikkeellä rahoitusomaisuus. (Niskanen & Niskanen 2003, 38–40; Leppiniemi & Leppiniemi 2012, 40, 66.)

Vastattavaa puoli koostuu omasta ja vieraasta pääomasta. Mitä enemmän omaa pääomaa yrityksellä on, sitä joustavampi on yrityksen rahoituksellinen asema. Rahoitusriski on sitä pienempi, mitä enemmän yrityksellä on omaa pääomaa. Omaa pääomaa taseessa ovat osakepääoma, rahastot ja edellisten tilikausien voittovarot. Vieras pääoma jaetaan lyhyt- ja pitkäaikaisiin velkoihin. Pitkäaikaiseksi katsotaan velka, joka erääntyy maksettavaksi yhtä vuotta pidemmän ajan kuluttua. (Salmi 2012, 72; Leppiniemi & Leppiniemi 2012, 102.)

2.2 Tuloslaskelma

Kirjanpitovelvollisen tulee laatia kultakin tilikaudelta laskelma, joka kuvaa kyseessä olevan tilikauden tuloksen muodostumista. Tuloslaskelma on kirjanpitoasetuksessa säädettyä kaavaa noudattava vähennyslaskumuotoinen laskelma tilikauden tuloksesta. Kirjanpitoasetus antaa kaksi vaihtoehtoista kaavaa tuloslaskelman laatimiseksi normaalia liiketoimintaa harjoittaville kirjanpitovelvollisille: kululajikohtainen ja toimintokohtainen tuloslaskelma. Tavallisemmin yritykset laativat tuloslaskelmansa kululajikohtaista kaavaa noudattaen. Kirjanpitoasetuksessa on lisäksi säädetty omat kaavansa aatteellisille yhteisöille ja säätiöille, kiinteistöille ja pien- sekä mikroyrityksille. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 46; Salmi & Rekola-Nieminen 2004, 19.)

Kululajipohjaisessa tuloslaskelmassa liikevaihdosta ja muista yrityksen toiminnan volyymiin vaikuttavista eristä vähennetään liiketoiminnan kulut neljänä ryhmänä. Liiketoiminnan kuluja ovat materiaalit ja palvelut, henkilöstökulut, poistot ja arvonalentumiset sekä liiketoiminnan muut kulut. Välitulokseksi saadaan tilikauden liikevoitto tai –tappio, johon edelleen lisätään rahoitustuotot ja vastaavasti vähennetään rahoituskulut. Tämä jälkeen joko vähennetään tai lisätään verotuksellisista syistä tehtävät tilinpäätössiirrot. Kun tästä vielä edelleen vähennetään tulovero ja muut pakolliset verot, saadaan selville tilikauden voitto tai tappio. (Ihantola, Leppänen & Kuhanen 2016, 37–38.)

2.3 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma on laskelma, josta käy ilmi kirjanpitovelvollisen varojen hankinta ja niiden käyttö tilikauden aikana. Rahoituslaskelma tulee laatia, mikäli kirjanpitovelvollinen on suuryritys tai yleisen edun kannalta merkittävä yritys. Kirjanpitoasetuksen mukaan rahoituslaskelmasta tulee ilmetä kolme erillistä rahavirtaa: liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Näiden kolmen yhteisvaikutus on sama kuin kirjanpitovelvollisen rahoitustilanteen muutos kyseisellä tilikaudella. (Ihantola ym. 2016, 160; Salmi & Rekola-Nieminen 2004, 23.)

Liiketoiminnan rahavirta osoittaa, kuinka liiketoiminnan avulla on pystytty tuottamaan varoja toimintaedellytyksien ylläpitämiseen, investointien tekemiseen ja lainojen maksumin sekä tuoton maksamiseen oman pääoman sijoittajille. Investointien rahavirrat

osoittavat rahavarojen käytön, jotka kirjanpitovelvollinen on investoinut tarkoitukseen varojen kerryttäminen pitkällä aikavälillä. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi koneiden ja kaluston hankkimista tai myymistä. Rahoituksen rahavirrat osoittavat muutokset omassa ja vieraassa pääomassa tilikauden aikana. (Ihantola ym. 2016, 160–161.)

Rahoituslaskelman laatimiseksi ei ole varsinaista kaavaa, mutta kirjanpitolautakunta on antanut ohjeen rahoituslaskelman laatimiseksi kahdella eri menetelmällä. Suorassa laskelmassa rahavirrat esitetään bruttoperusteisesti tuloslaskelman eriin pohjautuen. Epäsuorassa laskelmassa liiketoiminnan rahavirrat esitetään nettoperusteisesti. (Ihantola ym. 2016, 161.)

2.4 Liitetiedot

Tilinpäätöksen tulee sisältää taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman lisäksi liitetiedot. Liitetiedot edellytetään kaikilta kirjanpitovelvollisilta, mutta liitetietovaatimuksissa on eroja riippuen yrityksen koosta ja yhtiömuodosta. Liitetietovaatimuksista on säädetty kirjanpitolain ja -asetuksen lisäksi yhteisöläinsäädännössä kuten osakeyhtiölaissa. (Leppiniemi & Leppiniemi 2012, 187.)

Liitetietojen tarkoituksena on täydentää ja eritellä taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman tietoja. Liitetiedot antavat tilinpäätöksen lukijalle olennaista tietoa lukujen tulkitsemisesta ja helpottavat johtopäätösten tekemistä. Liitteistä löytyy paljon myös sellaista tietoa, joka ei käy ilmi tilinpäätöslaskelmista. Tällaisia tietoja ovat esimerkiksi henkilöstön lukumäärä, vastuusitoumukset, vakuudet ja tiedot poistoista sekä muutoksista omassa pääomassa. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 47–48; Ihantola ym. 2016, 164–165.)

2.5 Toimintakertomus

Kirjanpitolain mukaan tilinpäätökseen tulee liittää toimintakertomus, silloin kun kirjanpitovelvollinen on julkinen osakeyhtiö, yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö tai yksityinen osakeyhtiö, jota ei lueta pien- tai mikroyritykseksi. Sekä kirjanpitolaissa että yhteisöläinsäädännössä määrätään toimintakertomuksen sisällöstä. Toimintakertomuk-

sessä on kuvattava kirjanpitovelvollisen toiminnan kehittymistä ja tuloksellisuutta, taloudellista tilannetta sekä merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä. Toimintakertomukseen on kirjanpitoasetuksen mukaan sisällytettävä tiedot olennaisista tapahtumista tilikaudella ja sen päättymiseen jälkeen sekä annettava arvio todennäköisestä tulevaisuuden kehityksestä. (Salmi & Rekola-Nieminen 2004, 20; Ihantola ym. 2016, 179; Rekola-Nieminen 2016, 81.)

Myös toimintakertomusta koskee vaatimus oikean ja riittävän kuvan antamisesta. Toimintakertomuksesta tulee käydä ilmi lukija kannalta olennaiset tiedot esitettyjen lukujen tulkitsemiseksi ja johtopäätösten tekemiseksi. Lisäksi toimintakertomuksen laadinnassa on noudatettava johdonmukaisuutta. Tällä tarkoitetaan sitä, että käsiteltäväksi otetaan vastaavia asioita kuin edellisessä toimintakertomuksessa huomioon ottaen yrityksen toiminnassa mahdollisesta tilikauden aikana tapahtuneet muutokset. (Leppiniemi & Leppiniemi 2012, 362; Ihantola ym. 2016, 179.)

3 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

Tilinpäätösanalyysi on olennainen osa yrityksen taloudellisen tilan arviointia. Sen tarkoituksena on verrata yrityksen taloudellista tilaa ja sen kehitystä eri ajanjaksoina sekä antaa tietoa yrityksen taloudellisesta tilanteesta suhteessa muihin saman alan toimijoihin. Tietoja yrityksen taloudellista tilasta käyttävät ja tarvitsevat yrityksen eri sidosryhmät. Tilinpäätösanalyysi poimii esille olennaiset asiat ja yksinkertaistaa yrityksen taloudellisen tilan selkeäksi kokonaisuudeksi. (Kallunki & Kytönen 2007, 14; Salmi 2012, 132.)

Yrityksen toiminnasta voidaan laatia monenlaisia ja -tasoisia analyysseja. Tilinpäätösanalyysi on termi, jota käytetään monesti puheessa kuvaamaan kaikkia näitä analyysseja. Tarkemmin määriteltynä tilinpäätösanalyysi on yksi analyysimuoto. Tämä analyysimuoto sijoittuu tunnuslukuanalyysin ja yritystutkimuksen välimaastoon. Tunnuslukuanalyysi on analyysimuodoista suppein ja yksinkertaisin, yritysanalyysi puolestaan laajin ja kattavin. Tilinpäätösanalyysi keskittyy arvioimaan yrityksen taloudellista tilaa tunnuslukujen valossa tunnuslukuanalyysin tavoin. Tilinpäätösanalyysissa olennaista on kuitenkin myös saatujen lukujen analysointi sekä syy-seuraus-suhteiden löytäminen. Tilinpäätösanalyysseja voivat laatia myös sellaiset henkilöt, joilla ei ole kovin yksityiskohtaista tietoa yrityksen liiketoimintaan liittyvistä menestykseen vaikuttavista tekijöistä. (Niskanen & Niskanen 2003, 10–11.)

3.1 Tilinpäätösanalyysin vaiheet

Tilinpäätösanalyysin ensimmäinen vaihe on analyysin pohjana käytettävien tuloslaskelmien ja taseiden muokkaus. Tämän muokkauksen lähtökohtana on standardoitu lähdeaineisto. Standardoitu lähdeaineisto on edellytyksenä sille, että tilinpäätösinformaatiota voidaan verrata muiden yritysten tai saman yrityksen eri ajanjaksojen tilinpäätöksiin. (Niskanen & Niskanen 2003, 19.)

Toisena vaiheena analyysissa on mittauskohteiden ja niiden mukaisten analyysimenetelmien valinta. Analyysin tekijä ja käyttötarkoitus määrittävät sen, mitä analyysilla halutaan mitata, mitä menetelmiä analyysin suorittajalla on käytössään ja mitä näistä menetelmistä on määriteltyä käyttää. (Niskanen & Niskanen 2003, 19.)

Mittauskohteiden ja analyysimenetelmien valinnan jälkeen on vuorossa yrityksen taloudellisen menestyksen tutkiminen erilaisten valittujen tekniikoiden ja vertailukohtien avulla. Analyysin teossa hyväksikäytettävät tekniikat voidaan luokitella prosenttilukumuotoisten tilinpäätösten laadintaan, trendianalyysiin, tunnuslukuanalyysiin ja kassavirta-analyysiin. (Niskanen & Niskanen 2003, 19.)

Teknisen toteutuksen jälkeen on vuorossa eri menetelmien avulla saatujen lukujen arviointi sekä syy-seuraus-suhteiden selvittäminen. Analyysin vertailukohtien perusteella voidaan puhua joko ajallisesta poikkileikkausanalyysistä tai aikasarja-analyysistä. Poikkileikkausanalyysissä yritystä verrataan tietyllä ajanjaksolla muihin, yleensä saman toimialan yrityksiin. Aikasarja-analyysi puolestaan keskittyy yrityksen oman toiminnan ja kehityksen seuraamiseen pitkällä aikavälillä. Nämä kaksi analyysityyppiä on kuitenkin myös mahdollista yhdistää eivätkä ne poissulje toisiaan. (Niskanen & Niskanen 2003, 20.)

3.2 Tilinpäätöksen oikaisu

Kuten edellä mainittiin, on tilinpäätösanalyysin laatimisen ensimmäinen vaihe lähdeaineiston standardointi eli oikaisu. Oikaisulla pyritään saattamaan tilinpäätösinformaatio sellaiseen muotoon, että tilinpäätös on vertailukelpoinen eri tilikausien ja eri yritysten välillä. Ilman vertailukelpoisuutta tilinpäätöksen informaatioarvo vähenee huomattavasti. (Salmi 2012, 144.)

Yrityksillä on mahdollisuus vaikuttaa tilinpäätöstensä sisältöön erilaisten harkinnanvarausten kirjausten kautta. Tulossuunnittelun taustalla ovat tavoitetulokset, joita asetetaan esimerkiksi kirjanpidon, voitonmaksun, imagon ja verotuksen vuoksi. Myös suuret kertaluontoiset erät vaikuttavat merkittävästi tulokseen. (Salmi & Rekola-Nieminen 2004, 94.)

Kirjanpitolakiin vuonna 1997 tullut uudistus on kuitenkin vähentänyt oikaisutarvetta huomattavasti. Suurta muokkaustarvetta ei yleensä enää ole, sillä lakiin tullut uudistus ei juurikaan anna yrityksille mahdollisuutta tehdä omia tilinpäätöksen kirjauksia koske-

via ratkaisuja. Nykyään oikaiseminenkin onkin lähinnä tilinpäätöksen erien uudelleen järjestelyä. (Niskanen & Niskanen 2003, 19.)

3.2.1 Tuloslaskelman oikaisu

Tuloslaskelman oikaisujen tavoitteena on saattaa tuloslaskelma sellaiseen muotoon, että se antaa yrityksen liiketoiminnasta ja tuloksesta mahdollisimman oikean ja vertailukelpoisen kuva. Oikaisulla pyritään selvittämään tulos, joka vastaa säännöllisen, jatkuvan ja ennustettavan liiketoiminnan tulosta. Oikaistussa tuloslaskelmassa rivien järjestys on jossain osin erilainen kuin kirjanpitoasetuksen mukaisessa virallisessa tuloslaskelman kaavassa. (Salmi 2012, 144–145.)

Oikaistussa tuloslaskelmassa yrityksen liikevaihto kertoo myynnin oikaisuerien jälkeisen myyntituoton. Liikevaihtoa oikaistaan, mikäli myyntisaamisiin sisältyy epävarmoja eriä. Liiketoiminnan muut tuotot tulee oikaista, mikäli niihin on kirjattu epävarmoja tuottoja. Oikaisutarpeita syntyy myös silloin jos liikevaihtoon tai liiketoiminnan muihin tuottoihin on kirjattu kertaluonteisia eriä, jotka vaikeuttavat tilikausien vertailua keskenään. (Niskanen & Niskanen 2003, 63; Kallunki & Kytönen 2007, 44.)

Oikaistussa tuloslaskelmassa lasketaan tuotantoa vastaava aine- ja tarvikekäytön määrä. Ainevaraston lisäys tulee vähentää ostokuluista ja vastaavasti vähennys lisätä ostokuluihin. Valmistus omaan käyttöön lisää ainevarastojen muutokseen. Seuraavaksi tuotoista vähennetään ulkopuoliset palvelut ja henkilöstökulut. (Niskanen & Niskanen 2003, 63; Kallunki & Kytönen 2007, 45.)

Seuraava tuloslaskelman erä on laskennallinen palkkakorjaus, joka koskee henkilöyhtiöitä. Tämän erän tarkoitus on saada eri yhtiömuotojen tilinpäätökset yhteneväisiksi henkilöstökulujen osalta. Palkkakorjaus suositellaan tehtävän, mikäli omistajan työpanos yrityksessä on merkittävä, mutta sitä vastaavaa palkkaa ei ole kirjattu henkilöstökuluihin. Osakas on esimerkiksi saattanut nostaa palkkansa kokonaan yksityisottoina. (Niskanen & Niskanen 2003, 64.)

Oikaistun tuloslaskelman välitulos käyttökate saadaan, kun vähennetään liiketoiminnan tuotoista edellä mainitut kulut. Käyttökatteesta vähennetään poistot, arvonalentumiset

pysyvien vastaavien hyödykkeistä ja vaihtuvien vastaavien poikkeukselliset arvonalentumiset, jotta saadaan laskettua liiketulos. Oikaisutarvetta voi syntyä, jos tuloslaskelmassa tehdyt poistot eivät ole suhteutettu oikein käyttöomaisuuden määrään ja laatuun tai käytetyt poistoajat ovat selvästi liian pitkiä. (Niskanen & Niskanen 2003, 65.)

Liiketuloksesta nettotulokseen päästään vähentämällä tuotot osuuksista ja muista sijoituksista, korko- ja rahoituskulut, kurssierot, sijoitusten ja rahoitusarvopaperin arvonalentumiset sekä välittömät verot. Tämä erä sisältää tuloslaskelman erät tulovero ja muut välittömät verot. Mikäli virallisen tuloslaskelman vero sisältää maksettuja lisäveroja tai veronpalautuksia edellisiltä tilikausilta tulee tämä oikaista. Aikaisempien tilikausien verot kirjataan satunnaisiin tuottoihin tai kuluihin. Liiketulokseen lisätään lisäksi korko- ja rahoitustuotot. Nettotuloksesta saadaan edelleen kokonaistulos lisäämällä satunnaiset tuotot ja poistamalla satunnaiset kulut. Tilinpäätösjärjestelyjen (poistoeron muutos, vapaaehtoisten varausten muutos, muut tuloksen oikaisu) taustalla ei ole liiketoiminnallisia tapahtumia, sillä kyse on tuloksen, voitonjaon ja verotuksen suunnittelusta. (Niskanen & Niskanen 2003, 66–69; Salmi & Rekola-Nieminen 2004, 97.)

3.2.2 Taseen oikaisu

Taseen oikaisun tarkoituksena on poistaa sellaiset vastaavien erät, joilla ei todellisuudessa ole tuottamiskykyä sekä vastaavasti tuoda esille myös sellainen olennainen varallisuus, joka syystä tai toisesta on jätetty merkitsemättä viralliseen taseeseen. Suurelta osin taseen oikaisu on kuitenkin virallisen taseen erien uudelleenjärjestelemistä sekä yhdistelemistä. Tavoitteena on, että tilinpäätösanalyysin näkökulma yrityksen omaisuuden arvosta vastaa mahdollisimman hyvin sen todellista arvoa. (Kallunki & Kytönen 2007, 47; Salmi 2012, 153.)

Taseen oikaisu aloitetaan sen vastaavaa puolelta. Oikaistussa taseessa aineettomiin hyödykkeisiin aktivoidaan vain sellaisia menoja, jotka kerryttävät niitä vastaavan tuoton tulevina vuosina. Usein tämä koskee perustamis- ja tutkimusmenojen poistamista, sillä niillä ei ole tulevaisuuteen ulottavaa tuloa kerryttävää vaikutusta. Mikäli poistoja aineetomasta pääomasta tehdään, tulee sama summa poistaa myös vastattavaa puolen omasta pääomasta. Aineettomat oikeudet, muut pitkävaikutteiset menot ja aineettomiin hyö-

dykkeisiin kohdistuvat ennakkomaksut yhdistetään oikaistussa taseessa eräksi muut aineettomat hyödykkeet. (Niskanen & Niskanen 2003, 71–72.)

Oikaistun taseen erässä sisäiset osakkeet ja osuudet yhdistyvät osuudet saman konsernin yrityksissä sekä osuudet omistusyhteisy yrityksissä. Oikaisu on tarpeen tehdä, mikäli omistetun yrityksen pääoma on menetetty ja osakkeilla ei ole arvoa. Tällöin tasearvo tulee poistaa omasta pääomasta. Sisäisiin saamisiin merkitään saamiset saman konsernin yrityksiltä sekä omistusyhteisy yrityksiltä. Oikaisutarve syntyy, mikäli henkilöyhtiölä on saamia yhtiömieheltä, velallisen takaisinmaksu on epävarmaa tai lainansaaminen on riskisijoitus. Muut saamiset ja sijoituksen erään yhdistetään virallisesta taseesta sijoituksiin ja pitkäaikaisiin saamisiin kuuluvat erät. (Niskanen & Niskanen 2003, 73–74.)

Leasingvastuukanta on oikaistun taseen erä, jota ei esiinny virallisessa tuloslaskelmassa ollenkaan. Oikaisu on tarpeen tehdä, sillä vertailukelpoisuus kärsii muuten verrattaessa käyttöomaisuuden ostanutta ja vastaavasti vuokrannutta yritystä keskenään. Kyseinen erä kuvaa yrityksen tarkasteluhetkellä tiedossa olevien, tulevana vuosina erääntyvine leasingmaksujen määrää. Oikaisua varten tarvittavat tiedot löytyvät yleensä virallisen taseen liitetiedoista. (Niskanen & Niskanen 2003, 75; Kallunki & Kytönen 2007, 47.)

Virallisen taseen ryhmä lyhytaikaiset saamiset jaetaan oikaistussa taseessa neljään ryhmään: myyntisaamiset, sisäiset myyntisaamiset, muut sisäiset saamiset ja muut saamiset. Oikaistun taseen viimeinen erä rahat ja arvopaperit yhdistää virallisen taseen erät rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. (Niskanen & Niskanen 2003, 75–76.)

Oikaistun taseen vastattavaa puolen omaa pääomaa koskevat erät sisältävät harvoin oikaisutarpeita. Tilikauden tulos on eristä ainoa, jota voi olla tarpeen oikaista. Oikaisu tulee tehdä, jos yritys on kirjannut kuluvalta tilikaudelta jaettavan osingon osingonjakovelaksi. Oikaistun taseen erään oman pääoman oikaisu kirjataan sellaiset erät, joita on oikaistu muualla analyysin yhteydessä. (Niskanen & Niskanen 2003, 77–80.)

Oikaistun taseen vieraaseen pääomaan kuuluvat pitkä- ja lyhytaikaisen vieraan pääoman lisäksi pakolliset varaukset sekä leasingvastuukanta. Pitkäaikainen vieras pääoma jaetaan edelleen viiteen erään: lainat rahoituslaitoksilta, eläkelainat, saadut ennakot, sisäiset velat ja muut pitkäaikaiset velat. Lainoihin rahoituslaitoksilta sisältyy oikaisutarpei-

ta, mikäli lainat ovat ulkomaanvaluutassa ja kurssitappiot on virallisessa tuloslaskelmassa kirjattu siirtosaamisiin. (Niskanen & Niskanen 2003, 80–81.)

Erään laskennallinen verovelka siirretään yhteisöverokannan mukainen osuus pois-toerosta ja vapaaehtoisista varauksista. Pakollisiin varauksiin puolestaan kirjataan sel-laiset menot, joihin yritys on sitoutunut ilman tulonodotuksia. Oikaistussa taseessa pa-kollisiin varauksiin yhdistetään erät eläkevaraukset, verovaraukset ja muut pakolliset varaukset. (Niskanen & Niskanen 2003, 81.)

Lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan luetaan velka, jonka laina-aika on korkeintaan yksi vuosi. Erä korolliset lyhytaikaiset velat vastaa virallisen taseen eriä lainat rahoitus-laitoksilta, joukkovelkakirjalainat, vaihtovelkakirjalainat, eläkelainat, rahoitusvekselit ja muiden velkojen korollinen osuus. Oikaistussa taseessa lyhytaikainen vieras pääoma sisältää pitkäaikaisen vieraan pääoman tavoin erät saadut ennakot sekä sisäiset velat. Ostovelkoihin mahdollisesti sisältyvät osamaksuvelat oikaistaan siirtämällä ne lyhytai-kaiseen korolliseen vieraaseen pääomaan. (Niskanen & Niskanen 2003, 82; Yritystut-kimus 2011, 48.)

3.3 Tilinpäätösanalyysin käyttäjät

Tilinpäätösanalyysin tarkoituksena on tuottaa tietoa useille yrityksen eri sidosryhmille. Yleensä näiden kaikkien sidosryhmien tarkoituksena on muodostaa kokonaiskuva yri-tyksen taloudellisesta tilanteesta. Tiedontarpeen laajuus ja fokus kuitenkin vaihtelevat käyttäjistä ja kohdeyrityksestä riippuen. (Salmi & Rekola-Nieminen 2004, 91; Kallunki & Kytönen 2007, 17.)

Yritykseen varojaan sijoittaneet henkilöt eli omistajat ovat tilinpäätösanalyysin keskei-sin käyttäjäryhmä. Yritys maksaa osakkeenomistajille osinkoa tekemänsä tuloksen mu-kaan, joten erityisesti osakkeenomistajille tilinpäätös antaa arvokasta tietoa yrityksen taloudellisesta tilanteesta. Tähän ryhmään voi kuulua hyvin monenlaisia sijoittajia aina pienistä yksityissijoittajista suuriin kansainvälisiin sijoitusorganisaatioihin. Omistajat voivat tavoitteidensa mukaisesti olla kiinnostuneita sijoituksesta saamastaan tuotosta suhteessa riskiin tai sijoituksen tuomasta päättävävallasta yrityksessä. Yleensä heidän huomionsa kiinnittyy yrityksen kannattavuuteen ja osingonmaksukykyyn. Tilinpäätös-

formaatio antaa lisäksi osakkeenomistajille tietoa yrityksen johdon toimista. (Niskanen & Niskanen 2003, 14.)

Yrityksen johto käyttää tilinpäätösinformaatiota jatkuvasti hyväkseen tehdessään liiketoimintaan liittyviä päätöksiä. Esimerkiksi liiketoiminta-alueittain lasketut tulosprosentit kertovat eri toimintojen kannattavuudesta ja helpottavat näin investointipäätösten tekemistä. Omavaraisuusaste ja muut rahoitusrakennetta kuvaavat tunnusluvut kertovat, kuinka paljon yritys voi nostaa lainaa, jotta oman ja vieraan pääoman suhde pysyy halutulla tasolla. (Niskanen & Niskanen 2003, 14.)

Yrityksen rahoittajat ja tavarantoimittajat käyttävät myös hyväkseen tilinpäätösanalyysin tuottamaa informaatiota. Heidän kiinnostuksensa pääpaino on yrityksen vakavaraisuudessa ja maksuvalmiudessa. Luotonantajat ovat erityisen kiinnostuneita yrityksen kyvystä maksaa laina takaisin laina-ajan puitteissa. Myös yrityksen omaisuuden realisointiarvo rahoituskriisin sattuessa kiinnostaa luotonantajia. Tavarantoimittajat puolestaan ovat enemmän kiinnostuneita yrityksen maksuvalmiudesta lyhyellä aikavälillä. (Niskanen & Niskanen 2003, 16–17; Kallunki & Kytönen 2007, 19-20.)

Asiakkaiden tarve tilinpäätösanalyysin tuottamalle informaatiolle on yleensä muita sidosryhmiä vähäisempi. Asiakkaiden kiinnostus riippuu pitkälti asiakassuhteen laadusta. Mikäli kyseessä on satunnaisasiakas ja yrityksen palveluita tai tuotteita on tarjolla markkinoilla runsaasti, voi asiakas halutessaan vaihtaa toimittajaa. Tilanne on kuitenkin eri, jos kyseessä on pitkäaikainen toimitus ja tavarantoimittajan mahdollinen vaihtaminen aiheuttaa asiakkaalle lisäkustannuksia. Tällöin tilinpäätös on keskeisessä roolissa asiakassuhteen liittyviä riskejä ja epävarmuustekijöitä selvitetessä. (Niskanen & Niskanen 2003, 17; Kallunki & Kytönen 2007, 20.)

Näiden edellä mainittujen sidosryhmien lisäksi myös esimerkiksi henkilökunta, viranomaiset ja kilpailijat ovat kiinnostuneita tilinpäätösinformaatiosta. Yritys maksaa veroa tilinpäätöksessä raportoimansa tuloksen perusteella. Säädökset verotettavan tulon laskemiseksi ovat elinkeinoverolaissa. Verottajan tehtävä on saada tarkka ja todenmukainen kuva yrityksen tekemästä tuloksesta ja tilinpäätös toimii keskeisenä valvonnan välineenä. Henkilöstöä yrityksen taloudellinen tilanne kiinnostaa yleensä lähinnä työpaikan säilymisen näkökulmasta. Osassa yrityksiä käytössä olevat tulospalkkiojärjestelmät

saattavat osaltaan kasvattaa henkilökunnan mielenkiintoa tilinpäätösinformaatiota kohtaan. (Niskanen & Niskanen 15, 17; Kallunki & Kytönen 2007, 18.)

3.4 Tilinpäätösanalyysin rajoitukset

Tilinpäätösanalyysi perustuu aina yrityksen virallisen tilinpäätökseen sekä sitä koskeviin liitetietoihin. Olettamuksena voidaan pitää, että tilinpäätös perustuu voimassa oleviin lakeihin ja normeihin. Varsinkaan ammattitilintarkastajan tarkastaman tilinpäätökseen oikeellisuutta ei siis tarvitse kyseenalaistaa. Tilinpäätäjällä on kuitenkin harkinnanvaraa useissa kohdissa ja myös analyysi sisältää aina myös tulkinnanvaraisuuksia. (Salmi 2012, 141–142.)

Tilinpäätöstä tarkasteltaessa pitää muistaa, ettei sen perusteella pidä tulkita enempää kuin mistä tilinpäätöksen on tarkoitus informoida. Tilinpäätös kertoo aina jo menneistä tapahtumista eikä tilinpäätösanalyysin perusteella tehtävään ennakkointiin tule luottaa liikaa. Tilinpäätös kertoo niistä edellytyksistä, joilla yritys lähtee tulevalle tilikaudelle. (Salmi & Rekola-Nieminen 2004, 93.)

Suurin tilinpäätösanalyysin laadintaan kohdistuva rajoite on se, että analyysimahdollisuudet rajoittuvat siihen osaan yrityksen taloutta, joka rekisteröidään kirjanpitoon. Tämä on ongelmallista siitä syystä, että kirjanpitoon rekisteröidään ainoastaan liiketapahtumia. Varojen kirjaaminen tehdään pääsääntöisesti hankintamenon perusteella, mutta poikkeuksellisen edulliset raaka-ainehinnat näkyvät vasta kun tuotteet on valmistettu ja myyty. (Salmi 2012, 142.)

Yritysten koon kasvaessa ja rakenteiden monimutkaistuessa taseen tulkinta käy entistä haasteellisemmaksi. Monesti vain hyvin pieni osa yrityksen omaisuudesta on sellaista, jolla on arvoa myös toimivan yrityksen ulkopuolella. Omaisuuden kyky tuottaa tuottoa tulevana tilikausina voi olla hyvin vaikeasti määriteltävissä etenkin, kun yrityskauppojen ja – järjestelyiden yhteydessä syntyvien liikearvojen määrät ja poistokäytännöt ovat monesti hyvin sekavia. Lisäksi verotusratkaisut sekä yritysrakenteet ja niiden muutokset saattavat aiheuttaa poikkeavia ratkaisuja ja tulkinnanvaraisuuksia. Konserneissa tämä voi esimerkiksi tarkoittaa tuloksen siirtelyä yhtiöltä toiselle. (Salmi 2012, 142–143.)

Tilinpäätösanalyysia tarkasteltaessa tulee muistaa, että tunnuslukujen merkitys syntyy niiden tulkinnasta, ei laskemisesta. Samoista tunnusluvuista voidaan tehdä hyvinkin erilaisia johtopäätöksiä analyysin laatijasta riippuen. Tämä johtuu siitä, että tunnuslukuja ymmärretään eri tavalla ja analyysin laatijan tietämys taloudesta sekä toimialasta on suuressa roolissa. Analyyyseja myös laaditaan eri syistä ja eri tarkoitukseen, mikä saattaa osaltaan vaikuttaa analyysin sisältöön. Sijoittaja esimerkiksi saattaa arvioida ja tulkita tilannetta pelkästään kasvun näkökulmasta, kun taas yrittäjä itse kiinnittää enemmän huomiota vakavaraisuuteen. (Salmi & Rekola-Nieminen 2004, 91.)

4 TUNNUSLUVUT JA NIIDEN ANALYSOINTI

Tunnuslukuanalyysin keskeisin tarkoitus on laskea oikaistuihin tuloslaskelmista ja taseista tunnuslukuja, joiden pohjalta voidaan tehdä päätelmiä yrityksen taloudellisesta tilanteesta ja toimintaedellytyksistä. Tunnusluvut lasketaan oikaistujen tuloslaskelmien ja taseiden pohjalta, jotta eri yritykset ja eri tilikaudet ovat keskenään vertailukelpoisia. Tilinpäätöksen pohjalta lasketut tunnusluvut jaetaan tavallisesti kolmeen ryhmään: kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnuslukuihin. (Niskanen & Niskanen 2003, 110; Salmi 2012, 257–258.)

Tilinpäätöksen tunnusluvut esitetään pääasiassa suhdelukumuotoisina eli niissä suhteutetaan yksi tilinpäätöksen erä johonkin toiseen tilinpäätöksen erään. Tämä esitystapa mahdollistaa vertailun erikokoisten yritysten välillä. Lisäksi laskettavan tunnusluvun tulee olla validi ja reliaabeli. Validiteetillä tarkoitetaan tunnusluvun kykyä mitata sitä ominaisuutta, jota sen on tarkoitus mitata. Tunnusluku on validi kun sen antamat mittaustulokset ovat keskimäärin oikeita. Reliaabeli tunnusluku on puolestaan silloin kun sen antamien mittaustulosten hajonta on pieni. Reliabiliteetti kertoo siis tunnusluvun luotettavuudesta. (Niskanen & Niskanen 2003, 111.)

4.1 Kannattavuus

Kannattavuudella tarkoitetaan yrityksen kykyä tuottaa liiketoiminnallaan enemmän tuloja kuin tulon hankkimiseen on käytetty menoja. Kannattavuus kuvaa yrityksen tulontuottamiskykyä pitkällä aikavälillä. Kannattavuutta voidaan pitää yrityksen tärkeimpänä toimintaedellytyksenä, sillä kannattavuuden ollessa heikko yritys tuottaa tappiota ja joutuu rahoittamaan toimintaansa omalla pääomalla, joka loppuu ennen pitkään. (Kallunki ym. 2008, 126; Kallunki & Kytönen 2007, 74.)

Yrityksen kannattavuuden mittaamiseksi on olemassa monia erilaisia tunnuslukuja, jotka mittaavat kannattavuutta joko kannattavuuden rakenteellisesta tai sijoitetun pääoman tuoton näkökulmasta. Voittoprosentit ovat katemittareita, jotka kertovat toiminnan rakenteellisesta kannattavuudesta. Pääoman tuottoprosentit mittaavat tuottoa suhteutettuna yrityksen toimintaan sijoitettuun pääomaan. (Kallunki ym. 2008, 126; Kallunki & Kytönen 2007, 74.)

4.1.1 Voittoprosentit

Käyttökateprosentti kertoo liiketoiminnan kannattavuudesta lyhytvaikutteisten kulujen jälkeen. Virallisessa tuloslaskelmassa ei esitetä välitulosta käyttökate. Oikaistun tuloslaskelman välitulos käyttökate muodostuu, kun liiketoiminnan tuotoista vähennetään aine- ja tarvikekäyttö, ulkopuoliset palvelut, henkilöstökulut, laskennallinen palkkakorjaus, liiketoiminnan muut kulut ja valmistevaraston lisäys tai vähennys. Käyttökate siis kertoo yrityksen tuloksen ennen poistoja ja rahoituseriä. (Niskanen & Niskanen 2003, 62; Yritystutkimus 2011, 61.) Käyttökateprosentin laskenta on esitetty kaavassa 1 (Yritystutkimus 2011, 61).

$$\frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100 \quad (1)$$

Käyttökateprosenttia suositellaan verrattavan vain saman toimialan yritysten kesken. Koska toimialat ovat keskenään hyvin erilaisia, on käyttökateprosentin tavoitearvon asettaminen vaikeaa. Eri toimialoille on kuitenkin määritelty suuntaa antavat ohjearvot seuraavasti: teollisuus 5-10 %, kauppa 2-10 %, palvelu 5-15 %. (Yritystutkimus 2011, 61.)

Liiketulos on oikaistun tuloslaskelman välitulos, joka kuvaa liiketoiminnan tuottoja ennen rahoituskuluja ja veroja. Liiketulokseen päästään, kun käyttökatteesta vähennetään poistot, arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä sekä vaihtuvien vastaavien poikkeukselliset arvonalentumiset. Ensisijaisesti liiketulosprosenttia suositellaan käytettävän vain yksittäisen yrityksen kehityksen seuraamiseen. Myös toimialan sisäisen vertailu liiketulosprosentin pohjalta on jossain määrin mahdollista. Paljon pääomia sitovilla toimialoilla liiketulosprosentin on usein keskimääräistä suurempi, sillä liiketuloksen tulee riittää korkokulujen ja muiden rahoituserien kattamiseen. (Niskanen & Niskanen 2003, 62, 112–113; Kallunki ym. 2008, 128.)

Liiketulosprosentti lasketaan käyttökateprosentin tavoin, mutta jaettavana on käyttökateen sijasta liiketulos. Myös liiketulosprosentit vaihtelevat paljon toimialoittain, mutta ohjearvot on asetettu seuraavasti: hyvä >10 %, tyydyttävä 5-10 %, heikko <5 %. (Yritystutkimus 2011, 61.)

Kolmas yleisesti käytetty voittoprosentti on nettotulosprosentti, joka mittaa yrityksen kokonaisvoiton määrää. Liiketuloksesta päästään nettotulokseen huomioimalla rahoitus-tuotot ja – kulut sekä verot. Nettotulosprosentille ei ole annettu ohjearvoa vaan se on yrityksen itsensä päätettävissä. Nettotulos lasketaan käyttökate- ja liiketulosprosentin tapaan liiketoiminnan tuottoihin suhteuttamalla. (Yritystutkimus 2011, 62.)

4.1.2 Pääoman tuotto

Kokonaispääoman tuottoprosentti eli ROTA kertoo kannattavuudesta koko yrityksen näkökulmasta. Sen tehtävänä on mitata yrityksen kykyä tuottaa voittoa siihen sijoitetulle pääomalle. Kokonaispääoman tuottoprosentti on sijoitetun pääoman tuottoprosenttia käyttökelpoisempi tilanteissa, joissa jakoa korolliseen ja korottomaan pääomaan ei pys-tytä tekemään. (Niskanen & Niskanen 2003, 114–115; Yritystutkimus 2011, 64.) Kaa-vassa 2 on esitetty kokonaispääoman tuottoprosentin laskenta (Yritystutkimus 2011, 64).

$$\frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot (12 kk)}}{\text{Oikaistun taseen loppusumma}} \times 100 \quad (2)$$

Kokonaispääoman tuottoprosenttia yleisemmin käytössä on sijoitetun pääoman tuotto eli ROI. Jakajassa on koko pääoman sijasta omistajien ja velkojien yritykseen sijoittama pääoma. Sijoitetun pääoman tuottoprosentti kertoo, kuinka paljon tuottoa yritys on saa-nut aikaan siihen sijoitetulle korkoa tai muuta vastaavaa tuottoa vaativalle pääomalle. (Niskanen & Niskanen 2003, 115; Yritystutkimus 2011, 64.)

Yritystutkimuksen (2011, 64) asettamien arvojen mukaan sekä sijoitetun pääoman että kokonaispääoman tuottoa voidaan pitää hyvänä niiden ollessa yli 10 prosenttia. Tyydyt-tävällä asteella pääoman tuotto on tunnusluvun ollessa 5-10 prosenttia. Tämän alle me-nevää tuottoprosenttia pidetään ohjearvojen mukaan heikkona. Tulee kuitenkin ottaa huomioon, että mikäli yrityksen liiketoiminta ei sido paljoa pääomaa, ei pääoman tuotto välttämättä ole kovin olennainen seikka toiminnan kannattavuutta arvioitaessa. (Yritys-tutkimus 2011, 64; Salmi & Rekola-Nieminen 2004, 169.)

Yrityksen pääoman tuottoa voidaan arvioida myös omistajan näkökulmasta. Tällöin lasketaan oman pääoman tuottoprosentti eli ROE. Tunnusluku mittaa yrityksen kykyä tehdä tuottoa omistajilta saaduille pääomille ja sen tavoite riippuu omistajien asettamas-

ta tuottovaatimuksesta. Oman pääoman tuottovaatimus on usein sijoitetun pääoman tuottovaatimusta korkeampi siihen liittyvien riskien takia. (Niskanen & Niskanen 2003, 116; Yritystutkimus 2011, 65.) Oman pääoman tuottoprosentin laskenta on esitetty kaavassa 3 (Yritystutkimus 2011, 65).

$$\frac{\text{Nettotulos (12 kk)}}{\text{Oikaistu oma pääoman keskimäärin tilikaudella}} \times 100 \quad (3)$$

Yritys voi halutessaan helposti vaikuttaa oman pääoman tuottoasteeseensa lisäämällä vieraan pääoman määrää. Vieraalla pääomalla rahoitettujen investointien tuotto kasvat-
taa nettotulosta, mikä puolestaan vaikuttaa positiivisesti oman pääoman tuotto-
prosenttiin. Velan vipuvaikutus aiheuttaa kuitenkin sen, että oman pääoman tuotto vaihtelee
huomattavasti voimakkaammin kuin sijoitetun pääoman tuotto. Taloudellisen tilanteen
ollessa huono liiketoiminnan tuotot pienenevät, mutta vieraan pääoman korot on silti
maksettava. (Kallunki, Lanttu, Sahlström 2008, 138.)

4.2 Vakavaraisuus

Yrityksen vakavaraisuudella tarkoitetaan sen kykyä suoriutua maksusitoumuksista pit-
källä aikavälillä. Vakavaraisuus kertoo oman ja vieraan pääoman suhteen suhteutettuna
koko yrityksen pääomaan. Yritys on vakavarainen kun vieraan pääoman osuus koko
pääomasta ei ole liian suuri, jolloin rahoitusriski pysyy kohtuullisena. Heikko vieras
pääoma tarkoittaa suurta vieraan pääoman määrää ja korkomaksuja. Monesti yritykset
pyrkivät optimiratkaisuun vakavaraisuuden suhteen. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä,
että rahoitusriski pyritään pitämään kohtuullisena, mutta toisaalta yritetään päästä hyö-
dyntämään edellä mainittua velan vipuvaikutusta. (Kallunki ym. 2008, 142; Kallunki &
Kytönen 2007, 80.)

Omavaraisuusaste on vakavaraisuuden mittari, joka suhteuttaa oman pääoman osuuden
suhteessa koko yrityksen varallisuuteen. Tunnusluku mittaa yrityksen vakavaraisuutta,
tappionsietokykyä sekä kykyä selviytyä pitkän aikavälin maksusitoumuksista. Omava-
raisuusaste esitetään yleensä prosentteina. Saatu prosenttiluku kertoo, montako prosent-
tia yrityksen taseesta on rahoitettu omalla pääomalla. Omavaraisuusastetta voidaan pitää
hyvänä sen ollessa yli 40 prosenttia ja vastaavasti heikkona sen ollessa alle 20 prosent-
tia. Näiden lukujen väliin sijoittuvaa omavaraisuusastetta voidaan pitää tyydyttävänä.

(Yritystutkimus 2011, 66; Kallunki ym. 2008, 147; Kallunki & Kytönen 2007, 81.)
Kaavassa 4 on esitetty omavaraisuusasteen laskenta (Yritystutkimus 2011, 66).

$$\frac{\text{Oikaistu oma pääoma}}{\text{Oikaistun taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100 \quad (4)$$

Suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluku mittaa, kuinka paljon yrityksellä on vierasta pääomaa suhteessa sen liiketoiminnan volyymiin. Suhteellinen velkaantuneisuus riippuu hyvin vahvasti siitä, kuinka pääomavaltainen yrityksen toimiala on. Toimialan ollessa pääomavaltainen yrityksillä on keskimääräistä enemmän vierasta pääomaa suhteessa liikevaihtoon. Velkaantuneisuusprosentti on vahvasti toimialasidonnainen ja sopii vertailtavaksi vain saman toimialan yritysten kesken. Yrityksen tilannetta voidaan pitää hyvänä velkaantuneisuusprosentin ollessa alle 40. Tyydyttävällä tasolla ollaan velkaantuneisuusprosentin pysyessä välillä 40–80. Yli 80 prosentin suhteellinen velkaantuneisuus viittaa pääomarakenteen korjaamistarpeeseen. Suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluku lasketaan jakamalla oikaistun taseen velat 12 kuukauden liikevaihdolla. (Kallunki & Kytönen 2007, 83; Yritystutkimus 2011, 67.)

Vakavaraisuutta voidaan mitata myös nettovelkaantumisasteella eli niin sanotulla gearing-luvulla. Tämä tunnusluku kuvaa yrityksen korollisen vieraan pääoman suhdetta omaan pääomaan. Tunnusluvun osoittajassa on korollinen vieras pääoma, josta on vähennetty likvidit varat. Likvidit varat vähennetään siitä syystä, että niillä yritys voisi periaatteessa lyhentää lainojaan välittömästi. Velkaantuneisuuden tilannetta voidaan pitää hyvänä gearing-luvun ollessa alle yksi. Jos luku ilmoitetaan prosentteina, on raja-arvo sata prosenttia. (Kallunki ym. 2008, 143.) Gearing-luku lasketaan kuten kaavassa 5 (Yritystutkimus 2011, 68).

$$\frac{\text{Oikaistun taseen velat - saadut ennakot - rahat ja rahoitusarvopaperit}}{\text{Oikaistu oma pääoma}} \times 100 \quad (5)$$

4.3 Maksuvalmius

Maksuvalmiudella eli likviditeetillä tarkoitetaan yrityksen kykyä suoriutua juoksevista velvoitteistaan. Se mittaa taseen likvideimpien erien suhdetta lyhytaikaiseen velkaan. Kyse on rahoituksen riittämisestä lyhyellä aikavälillä. Maksuvalmiuden ollessa kunnossa yritys kykenee suoriutumaan juoksevista menoista kassareserveillaan ja nopeasti rahaksi muutettavalla omaisuudellaan. Näin ollen yrityksen ei tarvitse turvautua lyhytaikaiseen rahoitukseen. Toisaalta yrityksen ei tulisi myöskään olla ylikapitalisoitu, sillä tällöin kassassa ylimääräistä heikosti tuottava pääoma laskee keskimääräistä pääoman sekä oman pääoman tuottoa. Yrityksen tulisikin pyrkiä löytämään optimitaso omalle maksuvalmiudelleen. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 238; Salmi & Rekola-Nieminen 2004, 171; Kallunki ym. 2008, 154.)

Quick ratio on tunnusluku, joka mittaa yrityksen mahdollisuutta selviytyä lyhytaikaisista velvoitteistaan pelkällä rahoitusomaisuudellaan. Quick ratio mittaa yrityksen maksuvalmiutta kaikista tiukimmin, sillä varoiksi luetaan ainoastaan rahoitusomaisuus eikä muuta nopeaksi rahaksi muutettavaa omaisuutta huomioida. (Niskanen & Niskanen 2003, 120; Kallunki ym. 2008, 156.) Quick ration laskenta on esitetty kaavassa 6 (Yritystutkimus 2011, 71).

$$\frac{\text{Rahoitusomaisuus} - \text{osatuloutuksen saamiset}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{lyhytaikaiset saadut ennakot}} \times 100 \quad (6)$$

Yritystutkimuksen (2011, 71) on antanut Quick ratiolle seuraavat ohjearvot: hyvä > 1, tyydyttävä 0,5-1, heikko < 0,5.

Current ratio mittaa yrityksen rahoituksen riittävyyttä Quick ratiota laajemmin, sillä likvidiksi omaisuudeksi luetaan myös vaihto-omaisuus. Oletuksena on, että myös vaihto-omaisuus on nopeasti realisoitavissa ja sitä voidaan käyttää lyhytaikaisista velvoitteista selviämiseen. Tunnuslukua tulkitessa tulee kuitenkin muistaa vaihto-omaisuuden realisointiin liittyvä epävarmuus. (Yritystutkimus 2011, 71; Kallunki ym. 2008, 159.) Tunnusluku lasketaan kuten kaavassa 7 (Yritystutkimus 2011, 71).

$$\frac{\text{Vaihto-omaisuus} + \text{rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma}} \times 100 \quad (7)$$

Current ratiota voidaan pitää hyvänä sen ollessa yli 2 ja vastaavasti heikkona sen ollessa alle 1. (Yritystutkimus 2011, 72.)

Quick ja Current ratio ovat molemmat staattisen maksuvalmiuden tunnuslukuja eli ne mittaavat tilinpäätöshetken tilannetta. Ne antavat kuvan yrityksen maksuvalmiudesta ainoastaan taseen laatimispäivältä eivätkä esimerkiksi kerro, kuinka likviditeetti on tilikauden aikana vaihdellut. Lisäksi tunnuslukujen käytettävyyttä saattavat heikentää rahoitusomaisuuteen sisältyvät arvottomat erät. (Yritystutkimus 2011, 72; Niskanen & Niskanen 2003, 121.)

4.4 Kiertoaikaluvut

Kiertoaikalukujen on tarkoitus mitata, missä ajassa yrityksen tulot ja menot kertyvät. Ne antavat tietoa tulorahoituksen riittävydestä ja helpottavat talouden suunnittelua. Kiertoaikaluvut voidaan lukea maksuvalmiuden tunnuslukuihin. (Kallunki & Kytönen 2007, 88.) Kiertoaikalukujen laskenta on esitetty kaavoissa 8 ja 9 (Yritystutkimus 2011, 69).

Myyntisaamisten kiertoaika kuvaa, kuinka monta vuorokautta tulot ovat saamisina ennen kuin ne saadaan kassaan. Asiakkaat saavat monesti tuotteita ostaessaan maksuaikaa ja yritys saa myyntitulot vasta kun asiakas maksaa tuotteen tai palvelun sovittujen ehtojen mukaisesti. Myyntisaamisten osalta yritys voi parantaa maksuvalmiuttaan käteismyynnin osuutta kasvattamalla, maksuehtoja, kiristämällä tai perintätoimia tehostamalla. (Yritystutkimus 2011, 69; Kallunki & Kytönen 2007, 88–89.)

$$\frac{365 \times (\text{Myyntisaamiset} + \text{sisäiset myyntisaamiset})}{\text{Liikevaihto (12 kk)}} \times 100 \quad (8)$$

Ostovelkojen kiertoajan tunnusluku puolestaan kertoo, kuinka kauan yrityksen ostot keskimäärin ovat velkana. Maksuvalmiuden ollessa riittävällä tasolla, yritys pystyy suoriutumaan velvoitteistaan ilman pitkiä maksuaikoja. Maksujen lykkääminen yli normaalin maksuajan on kallis rahoituskeino ja monesti pitkä ostovelkojen kiertoaika kertoo yrityksen rahoituksen riittämättömyydestä. (Kallunki & Kytönen 2007, 89–90.)

$$\frac{365 \times (\text{Ostovelat} + \text{sisäiset ostovelat})}{\text{Ostot} + \text{ulkopuoliset palvelut (12 kk)}} \times 100 \quad (9)$$

5 KOHDEYRITYKSEN TILINPÄÄTÖSANALYYSI

Työn kohdeyritys on Pirkanmaan alueella toimiva maanrakennuspalveluja tarjoava yritys Maanrakennus Eero From Oy. Tunnusluvut on laskettu kolmen edellisen tilikauden oikaistuista tilinpäätöstiedoista ja niitä on verrattu Finnverasta saataviin toimialan mediaanilukuihin. Tunnusluvut on laskettu ja analysoitu Yritystutkimuksen suositusten mukaisesti. Tunnuslukujen laskentakaavat ovat liitteessä 5.

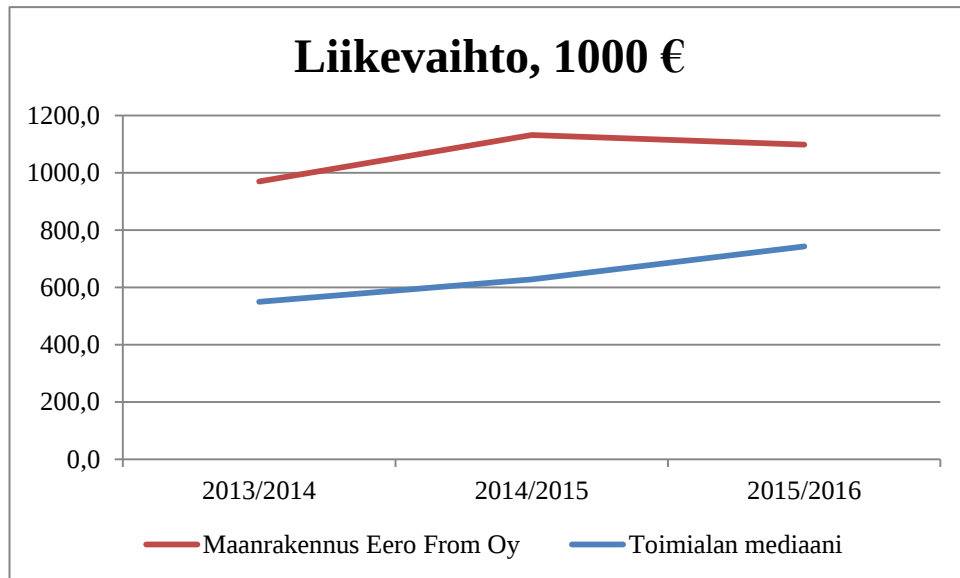
Tilinpäätösten oikaisu on tehty vuosien 2014, 2015, 2016 virallisten tilinpäätösten pohjalta Yritystutkimuksen ohjeiden mukaisesti. Tuloslaskelmien (liite 1) kohdalla ei ilmennyt oikaisutarpeita. Oikaistut tuloslaskelmat ovat liitteessä 2. Taseidenkin kohdalla oikaisutarpeet olivat hyvin vähäiset ja kyse oli vain erien uudelleen järjestelystä. Virallisten taseiden (liite 3) vastaavaa puolen siirtosaamiset yhdistettiin oikaistuissa taseissa (liite 4) eriin muut saamiset. Vastattavaa puolella yhdistettiin edelleen muut velat ja siirtovelat oikaistujen taseiden eriksi muut korottomat lyhytaikaiset erät. Vuoden 2016 taseen ostovelkoja oikaistiin osamaksusopimuksen mukainen määrä. Erä siirrettiin krollisiin lyhytaikaisiin velkoihin.

Toimialan tunnusluvut on haettu Toimiala Online –palvelusta ja ne perustuvat Finnveran tuottamiin tilinpäätöstilastoihin. Toimialaluokaksi valittiin luokka 43120, Rakennuspaikan valmistelutyöt. Kohdeyrityksen tilikausi on 12 kuukautta, mutta se ei ajoitu kalenterivuoteen. Yrityksen tilikausi päättyy toukokuuhun, joten esimerkiksi vuonna 2016 päättyvän tilikauden tapahtumista ajallisesti yli puolet sijoittuu vuoteen 2015. Tästä syystä vuoden 2016 tilinpäätöstä on verrattu vuoden 2015 tilinpäätöstilastoihin, vuoden 2015 tilinpäätöstä vastaavasti vuoden 2014 tilinpäätöstilastoihin jne.

5.1 Toimeksiantaja ja toimiala

Maanrakennus Eero From Oy on maanrakennusalan yritys, jonka päätoimialana on kaivu- ja maansiirtotyöt, salaojitukset sekä viherrakentaminen. Tämän lisäksi yritys tekee maa- ja kiviainestoitoksia sekä kiinteistöjen ja katujen kunnossapitotöitä. Osakeyhtiönä yritys on toiminut vuodesta 1996.

Suhteuttaessa toimeksiantajan toimintaa toimialaan yleensä, voidaan puhua melko suu-
resta yrityksestä niin liikevaihdon kuin henkilöstön lukumääränkin osalta. Kuviosta 1
nähdään kohdeyrityksen ja toimialan liikevaihdon kehitys tarkastelujaksolla.

KUVIO 1. Liikevaihdon kehitys suhteessa toimialan mediaaniin

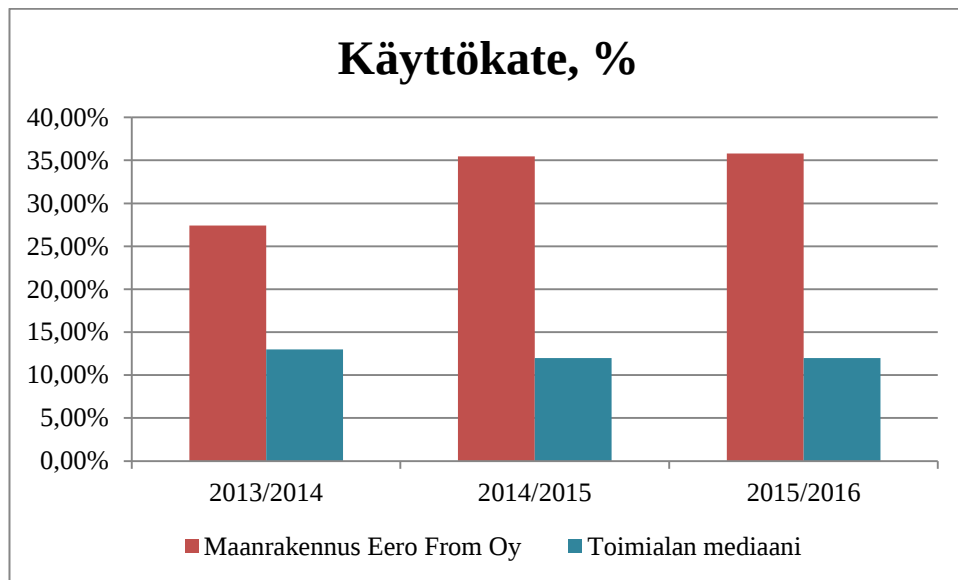
Tarkastelujaksolla toimialan alakvartaali sijoittuu välille 150 000-170 000 euroa ja ylä-
kvartaali vastaavasti välille 1 680 000-2 338 000 euroa (Toimiala Online. Finnveran
tilinpäätöstilastot 2016). Toimialan mediaanista voidaankin päätellä, että alalla on mel-
ko paljon pieniä yrityksiä. Kohdeyrityksen liikevaihto on tarkastelujakson aikana ollut
keskimäärin noin 1 000 000 euroa tilikautta kohden.

Maanrakennus Eero From Oy on kasvattanut henkilöstönsä keskimääräistä lukumäärää
tilikautta kohden läpi tarkastelujakson. Viimeisimmässä tilinpäätöksessä ilmoitettu hen-
kilöstön lukumäärä on 9 henkilöä. Toimialalla henkilöstön lukumäärä sijoittuu välille 1-
15 mediaanin ollessa 4 (Toimiala Online. Finnveran tilinpäätöstilastot 2016).

5.2 Kannattavuus

Seuraavassa tarkastellaan kohdeyrityksen kannattavuutta sekä voittoprosenttien että oman pääoman tuoton näkökulmasta.

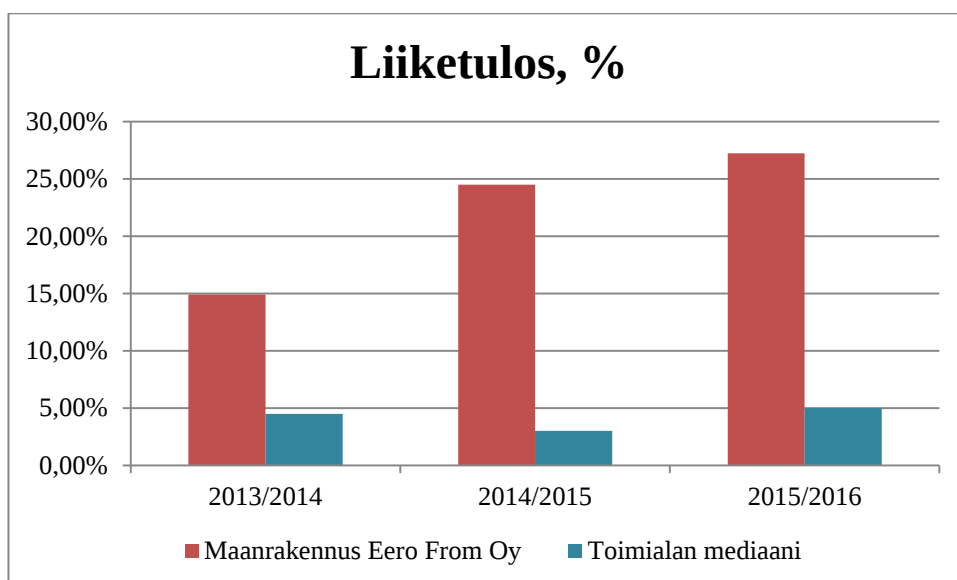
5.2.1 Voittoprosentit

KUVIO 2. Käyttökateprosentti

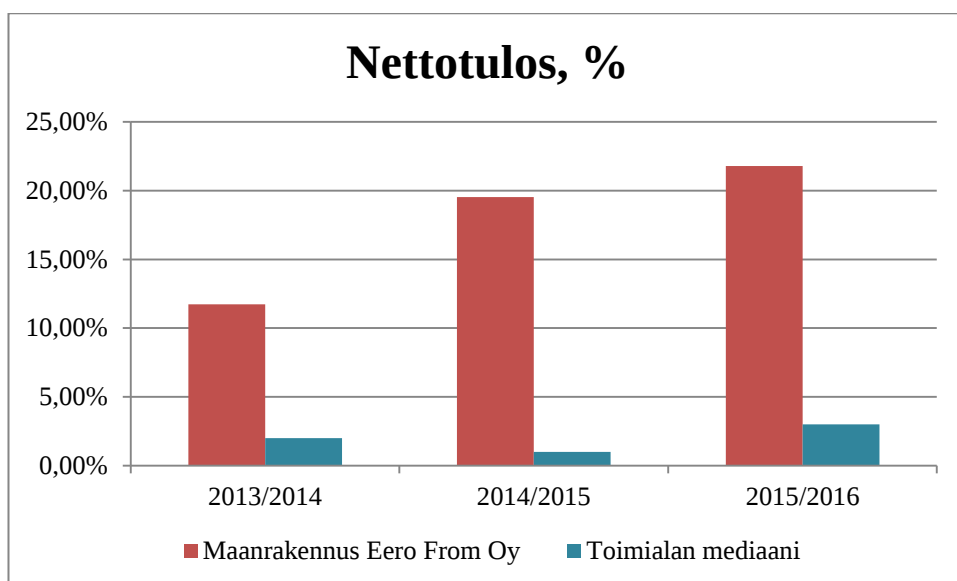
Kuviossa 2 kuvataan kohdeyrityksen käyttökateprosentin kehitystä suhteessa toimialan mediaaniin. Käyttökateprosentti on kasvanut tarkastelujaksolla ja ollut koko ajan huomattavasti toimialan mediaania korkeampi (Toimiala Online. Finnveran tilinpäätöstilastot 2016). Vuonna 2015 ja 2016 liiketoiminnan tuottoja on saatu kasvatettua kulujen pysyessä samalla tasolla kuin aikaisemmin. Tämä selittää käyttökateprosentin merkittävän kasvun vuodesta 2014 vuoteen 2015.

Kohdeyrityksen käyttökateprosenttia voidaan pitää erinomaisena. Yritystutkimuksen antama käyttökateprosentin ohjearvo teollisuuden alalla toimiville yrityksille on 5-10. (Yritystutkimus 2011, 61.) Tarkastelujaksolla toimialan mediaani on hiukan yli 10 prosenttia. Maanrakennus Eero From Oy:n käyttökateprosentti sijoittuu toimialan yläkvartaaliin. (Toimiala Online. Finnveran tilinpäätöstilastot 2016.)

KUVIO 3. Liiketulosprosentti

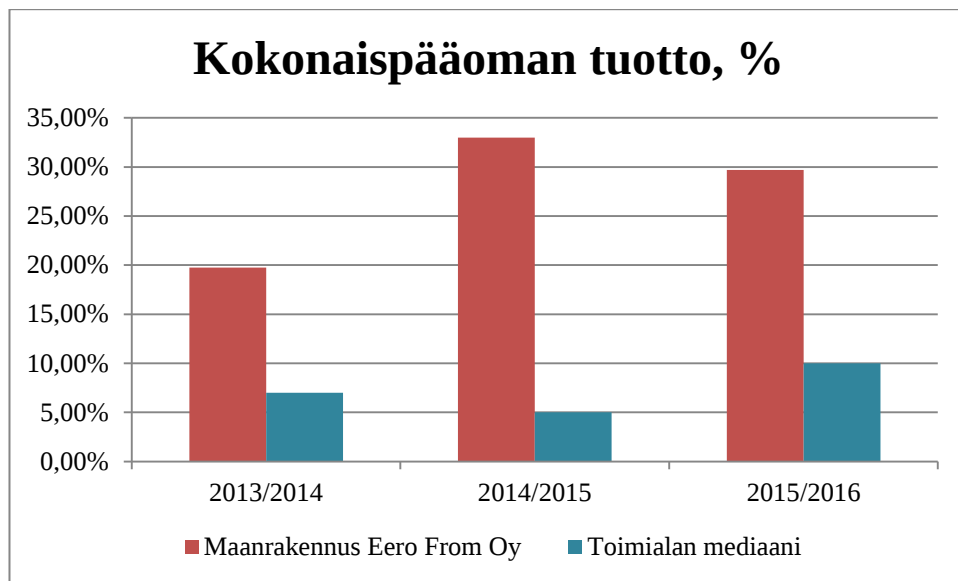
Liiketulosprosentti on esitetty kuviossa 3. Kohdeyrityksen liiketulosprosentti on kehittynyt tarkastelujaksolla ja sitä voidaan pitää erinomaisena. Poistot on tehty jokaisella tilikaudella EVL:n maksimipoistojen mukaan ja vuonna 2016 tehtyjen poistojen arvo on edellisvuotta pienempi, mikä selittää liiketulosprosentin kehityksen vuodesta 2015 vuoteen 2016. Yritystutkimuksen ohjearvon (2011, 61) mukaan liiketulosprosenttia voidaan pitää hyvänä sen ollessa yli 10. Toimialan mediaani jää tämän alle ja on tasoltaan tyydyttävä (Toimiala Online. Finnveran tilinpäätöstilastot 2016).

KUVIO 4. Nettotulosprosentti

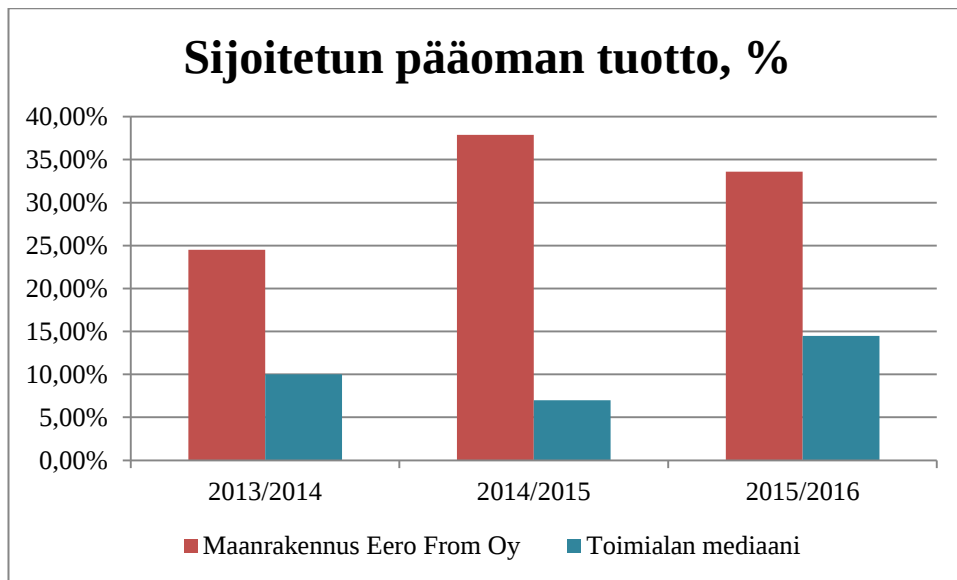
Voittoprosenteista myös nettotulosprosentti on erinomaisella tasolla ja sitä on saatu kasvatettua läpi tarkastelujakson. Nettotulosprosentin kehitys on esitetty kuviossa 4. Toimialan yläkvartaali on nettotulosprosenttia tarkasteltaessa vaihdellut välillä 5-9 prosenttia, joten kohdeyritys sijoittuu yläkvartaaliin (Toimiala Online. Finnveran tilinpäätöstilastot 2016).

5.2.2 Pääoman tuotto

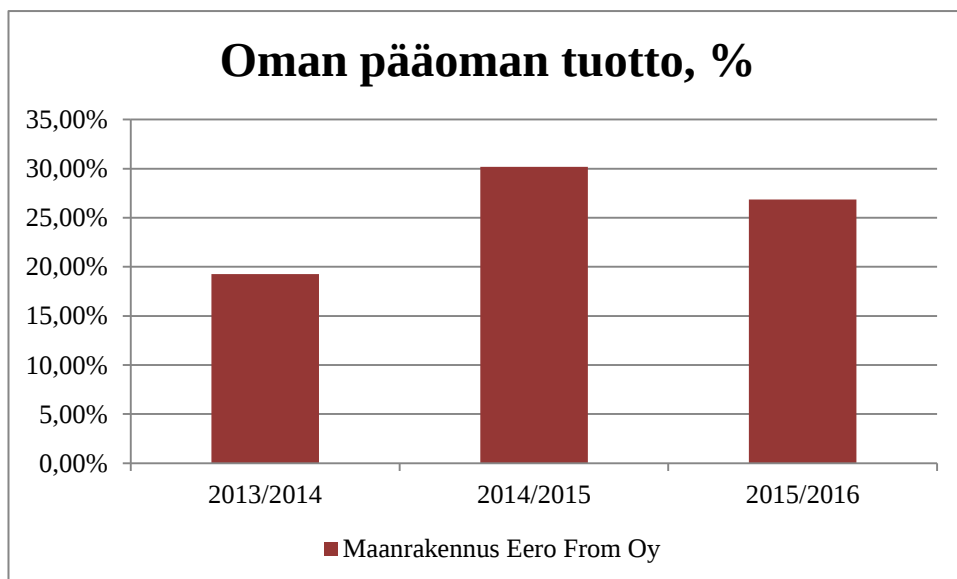
KUVIO 5. Kokonaispääoman tuotto

Kohdeyrityksen kokonaispääoman tuotto on esitetty kuviossa 5. Yritykseen sijoitetulle kokonaispääomalle on kertynyt tuottoa huomattavasti toimialan mediaania paremmin (Toimiala Online. Finnveran tilinpäätöstilastot 2016). Kokonaispääoman tuotto on erinomaisella tasolla (Yritystutkimus 2011, 63). Vuonna 2015 kokonaispääoman tuotto on ollut vuotta 2016 parempi, sillä taseen loppusumma on kasvanut vuoden 2016 nettotuloksen pysyessä lähes samalla tasolla.

KUVIO 6. Sijoitetun pääoman tuottoprosentti

Sijoitetun pääoman tuottoprosentti on esitetty kuviossa 6. Yritystutkimuksen antamien ohjearvojen (2011, 63) mukaan sekä kokonais- että sijoitetun pääoman tuoton voidaan katsoa olevan hyvällä tasolla niiden ylittäessä 10 prosenttia. Kokonaispääoman tuoton suhteen toimialan mediaani on tyydyttävällä tasolla lukuun ottamatta tarkastelujakson viimeistä vuotta, jolloin tuottoprosentti on lähes 15. Vuonna 2015 sijoitetun pääoman tuoton yläkvartaali oli 26 prosenttia. (Toimiala Online. Finnveran tilinpäätöstilastot 2016.)

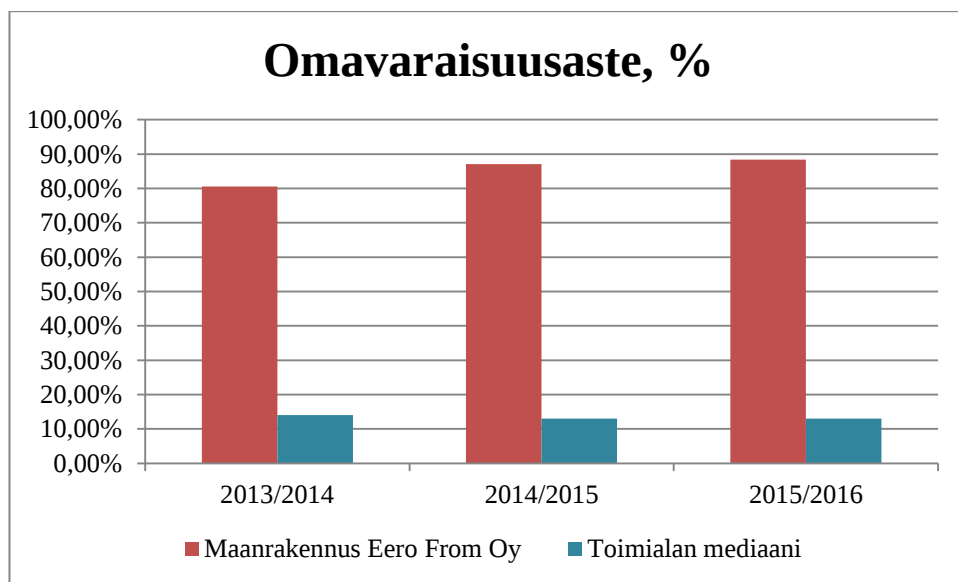

KUVIO 7. Oman pääoman tuottoprosentti

Kuviossa 7 on kuvattu Maanrakennus Eero From Oy:n oman pääoman tuottoprosentti. Oman pääoman tuotolle ei ole vertailukohtaa toimialalta eikä Yritystutkimuksen ohjearvoja, sillä on yrityksen itsensä päätettävissä millaista tuottoa se omalle pääomalleen tavoittelee. Kohdeyrityksen oman pääoman tuotto on sijoitetun pääoman tuottoa alhaisempi. Tämä johtuu siitä, että yritys on lähes velaton eikä pitkäaikaista vierasta pääomaa ole ollenkaan. Yrityksen velkavastuut koostuvat ostovelosta ja muista korottomista lyhytaikaisista veloista. Yritys ei pääse hyödyntämään velan vipuvaikutusta, mutta välttää täysin vieraan pääoman käyttöön sisältyvät riskit ja kustannukset.

5.3 Vakavaraisuus

Kuviossa 8 on esitetty kohdeyrityksen omavaraisuusasteen kehitys suhteessa toimialan mediaaniin (Toimiala Online. Finnveran tilinpäätöstilastot 2016). Yrityksen omavaraisuusaste on ollut koko tarkastelujakson erinomainen, mikä kertoo yrityksen vahvasta vakavaraisuudesta ja kyvystä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Viimeisimpänä tarkasteluvuonna kohdeyrityksen omavaraisuusaste on ollut lähes 90 prosenttia.

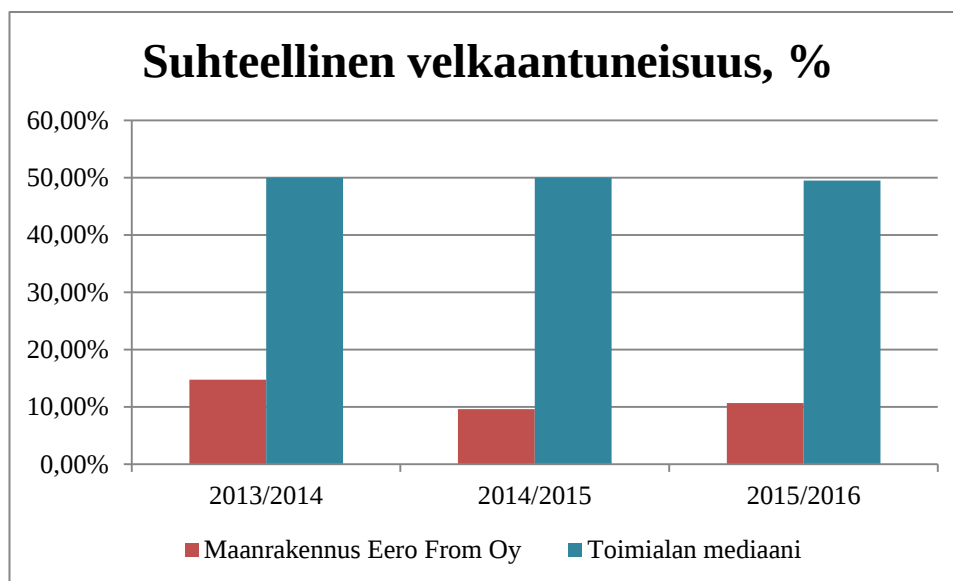

KUVIO 8. Omavaraisuusaste prosentti

Yritystutkimuksen ohjearvojen (2011, 66) mukaan yrityksen omavaraisuusastetta voidaan pitää hyvänä sen ollessa yli 40 prosenttia. Toimialan mediaani jää tarkastelujaksolla alle 15 prosenttiin eli suuri osa alalla toimivista yrityksistä on rahoittanut toimintansa

pääosin vieraalla pääomalla. Toimialan yläkvartaali on tarkastelujaksolla ollut välillä 32,5–34,3 prosenttia. (Toimiala Online. Finnveran tilinpäätöstilastot 2016.)

Suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluku mittaa, kuinka paljon yrityksellä on käytössään vierasta pääomaa suhteessa liikevaihtoon. Kohdeyrityksen vieras pääoma koostuu ostovelosta sekä korottomista lyhytaikaisista veloista, joten suhteellinen velkaantuneisuus on alhainen. Suhteellinen velkaantuneisuusprosentti on esitetty kuviossa 9.

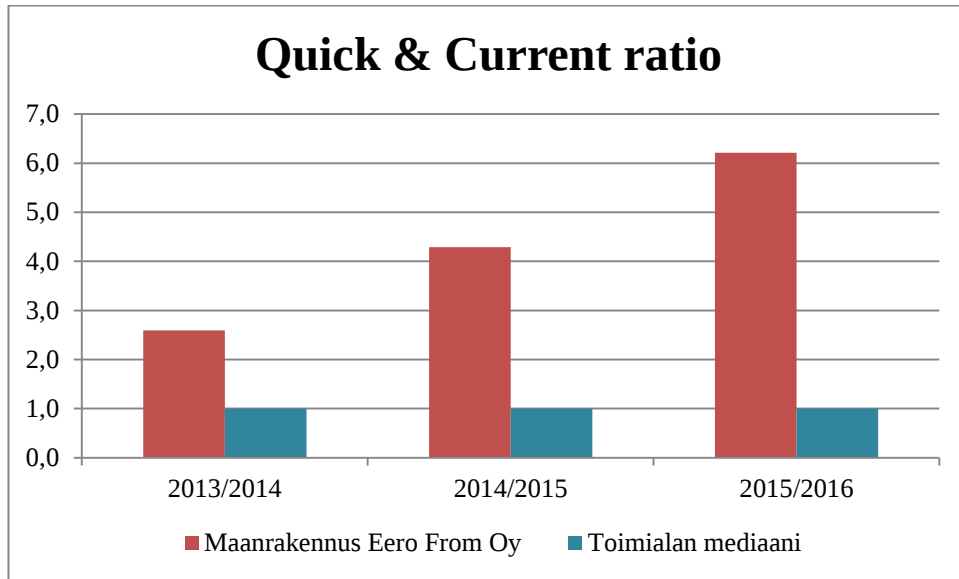

KUVIO 9. Suhteellinen velkaantuneisuusprosentti

Suhteellista velkaantuneisuusprosenttia voidaan pitää hyvänä sen ollessa alle 40 prosenttia (Yritystutkimus 2011, 67). Kohdeyrityksen suhteellinen velkaantuneisuus on siis erinomaisella tasolla sen jäädessä noin 10 prosenttiin. Toimialan mediaani on noin 50 prosenttia, mitä voidaan pitää tyydyttävänä (Toimiala Online. Finnveran tilinpäätöstilastot 2016.)

5.4 Maksuvalmius

Kuviossa 11 on esitetty kohdeyrityksen Quick ja Current ratio suhteutettuna toimialan mediaaniin. Näiden molempien maksuvalmiutta mittaavien tunnuslukujen toimialan mediaani on koko tarkastelujaksolla yksi (Toimiala Online. Finnveran tilinpäätöstilastot 2016). Myös kohdeyrityksen Quick ja Current ratio ovat arvoltaan samat, sillä Current ration laskennassa huomioitavaa vaihto-omaisuutta yrityksellä ei ole lainkaan.

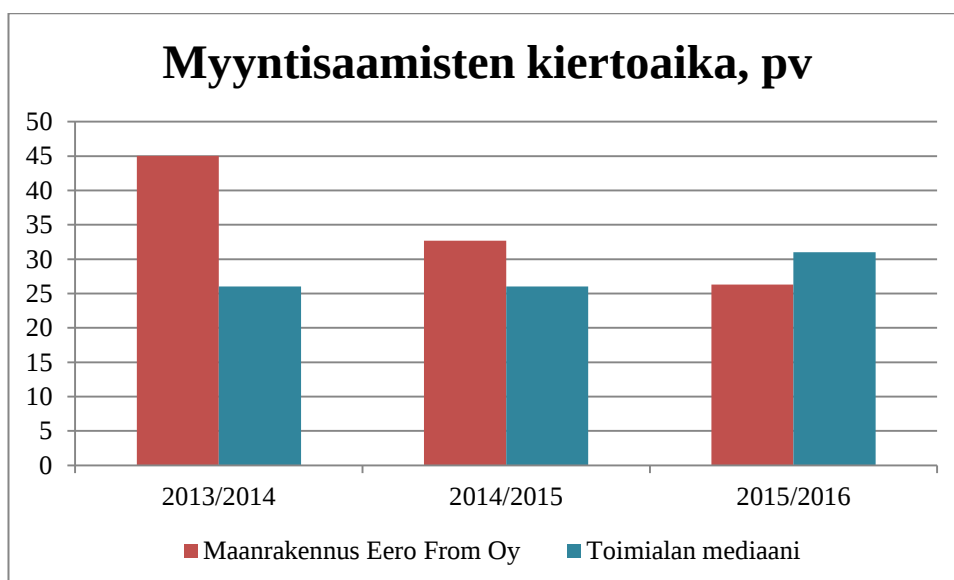

KUVIO 11. Quick & Current ratio

Yritystutkimuksen ohjearvojen (2011,71) mukaan Quick ratiota voidaan pitää hyvänä sen ollessa yli yksi. Toimialan mediaani on tasan yksi, joten sitä voidaan pitää tyydyttävänä. Myös Current ratio on tyydyttävällä tasolla sen ollessa yksi. Hyvänä Current ratiota voidaan pitää sen arvon ollessa enemmän kuin kaksi (Yritystutkimus 2011, 71). Maanrakennus Eero From Oy:n Quick ja Current ratio sijoittuvat toimialan yläkvartaliin ja tästä voidaan päätellä, että yrityksen maksuvalmius on erinomaisella tasolla.

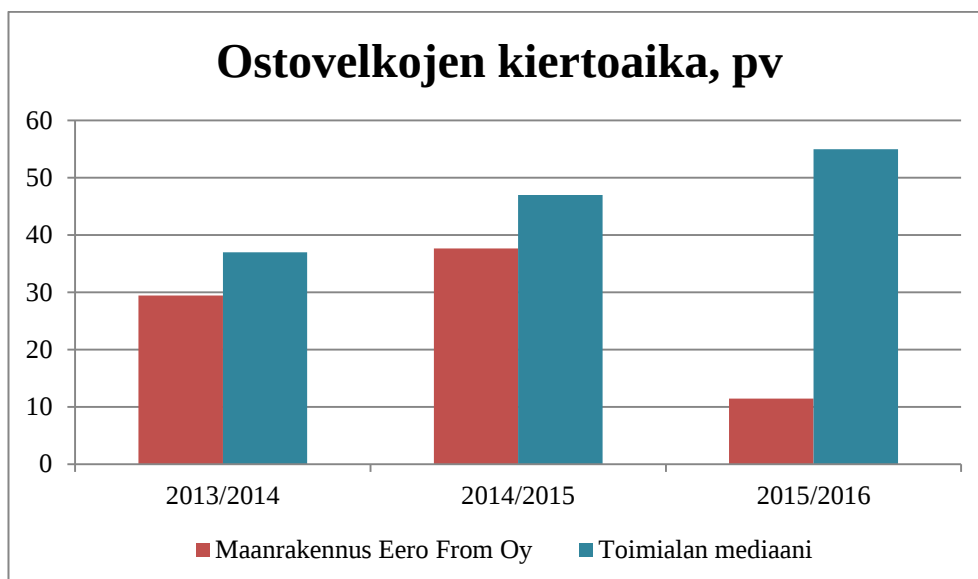
5.5 Kiertoaikaluvut

Kuviossa 10 on esitetty kohdeyrityksen myyntisaamisten kiertoaika suhteutettuna toimialan mediaanin.

KUVIO 10. Myyntisaamisten kiertoaika päivinä

Tarkastelujakson kahtena ensimmäisenä vuotena kohdeyrityksen myyntisaamisten kiertoaika on ollut hiukan toimialan mediaania pidempi (Toimiala Online. Finnveran tilinpäätöstilastot 2016). Yritys on kuitenkin onnistunut lyhentämään myyntisaamisten kiertoaika vuodesta 2014 vuoteen 2016 15 päivällä ja viimeisenä tarkasteluvuonna myyntisaamisten kiertoaika on toimialan mediaania lyhyempi. Käteismaksujen määrä alalla on vähäinen, mikä vaikuttaa myyntisaamisten kiertoajan pituuteen.

KUVIO 11. Ostovelkojen kiertoaika päivinä

Ostovelkojen kiertoaika on esitetty kuviossa 11. Kohdeyrityksen maksuvalmius on hyvällä tasolla, joten se suoriutuu velvoitteistaan toimialan mediaania lyhyemmässä ajassa

(Toimiala Online. Finnveran tilinpäätöstilastot 2016). Ostovelkojen kiertoajan jääminen myyntisaamisten kiertoaikaa lyhyemmäksi saattaa joissakin tapauksissa vaikuttaa yrityksen tulorahoituksen riittävyyteen. Kohdeyrityksen maksuvalmius on kuitenkin niin hyvällä tasolla, että sen likvidit varat riittävät velvoitteista suoriutumiseen, vaikka ostovelkojen kiertoaika onkin merkittävästi myyntisaamisten kiertoaikaa lyhyempi kahtena tarkasteluvuotena.

6 POHDINTA

Maanrakennus Eero From Oy:n toiminta on taloudellisesti vakaalla pohjalla. Yritys on toiminut alalla pitkään ja sen toiminta on tuottoisaa. Hyvät vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnusluvut kertovat yrityksen kyvystä suoriutua velvoitteistaan niin lyhyellä kuin pitkälläkin aikavälillä. Yritys on ansainnut jo useana vuonna peräkkäin kolmen A:n luottoluokituksen, mikä viestii sidosryhmille luotettavasta ja vakavaraisesta yhteistyökumppanista. Lisäksi Kauppalehti on palkinnut yrityksen vuonna 2015 Kauppalehden Menestyjä-sertifikaatilla.

Yrityksen tunnuslukuanalyysi kertoo yrityksen toiminnan olevan kannattavaa niin kannattavuuden rakenteellisesta kuin sijoitetun pääoman tuotonkin näkökulmasta. Liiketoiminta on vakiintunutta ja yritys pystyy luomaan tuottoa sijoitetulle pääomalle. Yritys on pystynyt kasvattamaan nettotulosprosenttiaan tasaisesti läpi tarkastelujakson ja tulos on erinomainen toimialan mediaaniin suhteutettuna.

Vakavaraisuuden tunnusluvut kertovat erinomaisella tasolla olevasta omavaraisuudesta sekä erittäin matalasta velkaantuneisuudesta. Yrityksen omavaraisuusaste on kasvanut koko tarkastelujakson ja yltää viimeisenä tarkasteluvuonna lähes 90 prosenttia. Omavaraisuusasteen kasvu selittyy sillä, että edellisten tilikausien voittovarot ovat kasvattaneet taseen oma pääoman määrää. Merkittävää on, että yrityksellä ei ole lainkaan pitkäaikaista vierasta pääomaa. Kannattava liiketoiminta ja terve pääomarakenne heijastuvat yrityksen maksuvalmiuteen, joka on myös erinomaisella tasolla.

Toimialan mediaanilukuihin verrattuna kohdeyritys on pärjännyt erittäin hyvin. Kiertoaikalukuja lukuun ottamatta kaikki lasketut tunnusluvut sijoittuvat parhaan neljänneksen joukkoon eli joko ala- tai yläkvartaaliin lasketusta tunnusluvusta riippuen. Yritystutkimuksen ohjearvoihin suhteutettuna toimialan mediaaniarvot ovat suurelta osin tyydyttävällä tasolla.

Rakennusteollisuuden viimeisimmän suhdannekatsauksen mukaan (2016, 6) maa- ja vesirakentamisen ennakoitaan kasvavan tänä ja ensi vuonna entisestään. Maa- ja vesirakennusinvestoinnit kasvoivat vuonna 2015 2,4 prosentilla julkisen sektorin ollessa alan merkittävin työllistäjä. Alan kilpailutilanne on kuitenkin hyvin kireä, sillä toimijoi-

ta on paljon. (Rakennusteollisuus RT Ry 2016, 6.) Alan tulevaisuuden näkymät ovat siis hyvät ja Maanrakennus Eero From Oy:n kaltaiselle luotettavalle ja alalla pitkään toimineelle yritykselle riittää varmasti asiakkaita myös tulevaisuudessa.

Opinnäytetyön tekeminen on ollut mielenkiintoinen ja opettavainen projekti, joka on syventänyt ymmärrystäni yritystoiminnan taloudellisista seikoista käytännössä. Teoriaosuuden tekeminen ennen varsinaista tilinpäätösanalyysiä opetti paljon uutta tilinpäätösanalyysistä ja sen laadinnasta luoden hyvän pohjan työn empiiriselle osuudelle. Lähteitä aiheesta oli saatavilla paljon, mutta ne olivat ehkä paikoin hieman yksipuolisia. Mielenkiintoisin työvaihe opinnäytetyön teossa oli empiirisen osuuden laatiminen eli tunnuslukujen laskenta ja niiden analysointi sekä kaavioiden laatiminen.

Työlle asetetut tavoitteet täyttyivät ja kohdeyrityksen taloudellisesta tilanteesta saatiin mielestäni realistinen kuva. Työtä lukiessa tulee kuitenkin pitää mielessä, että analyysi ei ole täysin objektiivinen, vaikka tunnusluvut onkin laskettu ja tulkittu yleisten ohjeiden mukaisesti. Mukana on aina myös laatijan omaa tulkintaa. Tulkinnoista riippuen on kuitenkin selvää, että Maanrakennus Eero From Oy:n taloudellinen tilanne on erinomainen ja yrityksellä on vahvat edellytykset jatkaa toimintaansa menestyksekkäästi myös tulevaisuudessa.

LÄHTEET

Ihantola, E., Leppänen, P. & Kuhanen, H. 2016. Yrityksen kirjanpito – perusteet ja sovellusharjoitukset. Helsinki: Gaudeamus Oy.

Kallunki, J. & Kytönen, E. 2007. Uusi tilinpäätösanalyysi. 6. painos. Helsinki: Talentum Media Oy.

Kallunki, J., Lantto, A. & Salhström, P. 2008. Tunnusluvut IFRS-maailmassa. Helsinki: Talentum Media Oy.

Kirjanpitolaki 1997/1336.

Leppiniemi, J. & Leppiniemi, R. 2006. Tilinpäätöksen tulkinta. 4. painos. Helsinki: WSOYpro.

Leppiniemi, J. & Leppiniemi, R. 2012. Hyvä tilinpäätöskäytäntö. 7. painos. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Niskanen, J. & Niskanen, M. 2003. Tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Pien- ja mikroyritysasetus 1753/2015.

Rakennusteollisuus RT ry. 11.10.2016. Rakennusteollisuuden suhdannekatsaus - Rakentaminen siivittää työllisyyttä. Luettu 28.11.2016.

<https://www.rakennusteollisuus.fi/globalassets/suhdanteet-ja-tilastot/suhdannekatsaukset/2016/lokakuu-2016/suhdanne-syksy-2016-net.pdf>

Rekola-Nieminen, L. 2016. Kirjanpitolaki käytännössä. 4. painos. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Salmi, I. 2012. Mitä tilinpäätös kertoo? 8. painos. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Salmi, I. & Rekola-Nieminen, L. 2004. Tilinpäätöksen rakentaminen ja tulkinta. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Toimiala Online. Finnvera Oyj. Finnveran tilinpäätöstilastot. Luettu 14.11.16.

<http://www2.toimialaonline.fi/>

Yritystutkimus ry. 2011. Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi. 9. painos. Helsinki: Gaudeamus Oy.

LIITTEET

1 (2)

Liite 1. Virallinen tuloslaskelma Maanrakennus Eero From Oy, 2014–2016

Maanrakennus Eero From Oy		1
Y-tunnus 1052566-0		
TULOSLASKELMA		
	1.6.2014 - 31.5.2015	1.6.2013 - 31.5.2014
LIIVEVAIHTO	1131455,23 **	970133,48 **
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-138718,73	-202553,98
	-136718,73 *	-202553,96 *
Ulkopuoliset palvelut	-161363,14 *	-130794,69 *
	-298081,87 **	-333348,65 **
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-228712,25 *	-188821,46 *
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-39503,95	-32052,09
Muut henkilösivukulut	-15322,48	-10141,31
	-54826,41 *	-42193,40 *
	-283538,66 **	-231014,86 **
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-124024,95 *	-120954,14 *
	-124024,95 **	-120954,14 **
Liiketoiminnan muut kulut	-148624,10 **	-140013,75 **
LIIVEVOITTO (-TAPPIO)	277185,65 ***	144802,08 ***
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoitustuotot	22,03 *	12,80 *
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-142,38 *	-18,18 *
	-120,35 **	-5,38 **
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	277065,30 ***	144796,70 ***
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	277065,30 ***	144796,70 ***
Tuloverot	-56139,39 **	-31064,15 **
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	220925,91 ***	113732,55 ***

Maanrakennus Eero From Oy
Y-tunnus 1052566-0

1

TULOSLASKELMA

	1.6.2015 - 31.5.2016	1.6.2014 - 31.5.2015
LIKEVAIHTO	1098246,06 **	1131455,23 **
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-128743,49	-136718,73
	-128743,49 *	-136718,73 *
Ulkopuoliset palvelut	-86928,83 *	-161363,14 *
	-215672,32 **	-298081,87 **
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-275884,89 *	-228712,25 *
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-45930,69	-39503,95
Muut henkilösivukulut	-14280,15	-15322,46
	-60210,84 *	-54826,41 *
	-336095,73 **	-283538,66 **
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-93937,25 *	-124024,95 *
	-93937,25 **	-124024,95 **
Liiketoiminnan muut kulut	-153266,01 **	-148624,10 **
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	299274,75 ***	277185,65 ***
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoitustuotot	73,99 *	22,03 *
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-20,68 *	-142,38 *
	53,31 **	-120,35 **
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	299328,06 ***	277065,30 ***
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	299328,06 ***	277065,30 ***
Tuloverot	-59949,97 **	-56139,39 **
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	239378,09 ***	220925,91 ***

Liite 2. Oikaistu tuloslaskelma Maanrakennus Eero From Oy, 2014–2016

	2014	2015	2016
LIKEVAIHTO	970 133,48	1 131 455,23	1 098 246,06
Liiketoiminnan muut tuotot			
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	970 133,48	1 131 455,23	1 098 246,06
Aine- ja tarvikekäyttö	202 553,96	136 718,73	128 743,49
Ulkopuoliset palvelut	130 794,69	161 363,14	86 928,83
Henkilöstökulut	231 014,86	283 538,66	336 095,73
Laskennallinen palkkakorjaus			
Liiketoiminnan muut kulut	140 013,75	148 624,10	153 266,01
Valmisteveraston lisäys/vähennys	704 377,26	730 244,63	705 034,06
KÄYTTÖKATE	265 756,22	401 210,60	393 212,00
Sunnitelmanmukaiset poistot	120 954,14	124 024,95	93 937,25
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä			
Vaihtuvien vastaavien poikkeukselliset arvonalentumiset			
LIKETULOS	144 802,08	277 185,65	299 274,75
Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista			
Muut korko- ja rahoitustuotot	12,80	22,03	73,99
Korkokulut ja muut rahoituskulut	18,18	142,38	20,68
Kurssierot			
Sijoitusten ja rahoitusarvopapereiden arvonalentumiset			
Välittömät verot	31 064,15	56 139,39	59 949,97
NETTOTULOS	113 732,55	220 925,91	239 378,09
Satunnaiset tuotot			
Satunnaiset kulut			
KOKONAISTULOS	113 732,55	220 925,91	239 378,09
Poistoeron lisäys/vähennys			
Vapaaehtoisten varausten lisäys/vähennys			
Laskennallinen palkkakorjaus			
Muut tuloksen oikaisut			
TILIKAUDEN TULOS	113 732,55	220 925,91	239 378,09

Liite 3. Virallinen tase Maanrakennus Eero From Oy, 2014–2016

Maanrakennus Eero From Oy
Y-tunnus 1052566-0

2

TASE

	31.5.2015	31.5.2014
Vastaavaa		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	375532,58 *	362862,37 *
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	375532,58 **	362862,37 **
 Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	84,09 *	84,09 *
Sijoitukset yhteensä	84,09 **	84,09 **
 Pysyvät vastaavat yhteensä	375616,67 ***	362946,46 ***
 VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	101281,70	119617,35
Muut saamiset	5450,67	54582,95
Siirtosaamiset	42670,98	97353,61
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	149403,35 *	271553,91 *
 Rahat ja pankkisaamiset		
Pankkisaamiset	315225,44	99450,27
	315225,44 *	99450,27 *
	464628,79 **	371004,18 **
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	464628,79 ***	371004,18 ***
 VASTAAVAA YHTEENSÄ	840245,46 ****	733950,64 ****
	31.5.2015	31.5.2014
Vastattavaa		
OMA PÄÄOMA		
Osake-, osuus- tai muu vastaava pääor	8409,40 *	8409,40 *
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	502502,56 *	468770,01 *
Tilikauden voitto (tappio)	220925,91 *	113732,55 *
Oma pääoma yhteensä	731837,87 **	590911,96 **
 VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	30762,33	26897,40
Muut velat	27423,27	91759,08
Siirtovelat	50221,99	24382,20
Lyhytaikaiset velat yhteensä	108407,59 *	143038,68 *
 Vieras pääoma yhteensä	108407,59 **	143038,68 **
 VASTATTAVAA YHTEENSÄ	840245,46 ***	733950,64 ***

Maanrakennus Eero From Oy
Y-tunnus 1052566-0

2

TASE

	31.5.2016	31.5.2015
Vastaavaa		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	270,48 *	0,00 *
Aineettomat hyödykkeet	270,48 **	0,00 **
 Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	281649,43 *	375532,58 *
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	281649,43 **	375532,58 **
 Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	84,09 *	84,09 *
Sijoitukset yhteensä	84,09 **	84,09 **
 Pysyvät vastaavat yhteensä	282004,00 ***	375616,67 ***
 VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	79093,38	101281,70
Muut saamiset	26,62	5450,67
Siirtosaamiset	60427,39	42670,98
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	139547,39 *	149403,35 *
 Rahat ja pankkisaamiset		
Pankkisaamiset	586557,64	315225,44
	586557,64 *	315225,44 *
	726105,03 **	464628,79 **
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	726105,03 ***	464628,79 ***
 VASTAAVAA YHTEENSÄ	1008109,03 ****	840245,46 ****
	31.5.2016	31.5.2015
Vastattavaa		
OMA PÄÄOMA		
Osake-, osuus- tai muu vastaava pää	8409,40 *	8409,40 *
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	643428,47 *	502502,56 *
Tilikauden voitto (tappio)	239378,09 *	220925,91 *
Oma pääoma yhteensä	891215,96 **	731837,87 **
 VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	6835,86	30762,33
Muut velat	38582,82	27423,27
Siirtovelat	71474,39	50221,99
Lyhytaikaiset velat yhteensä	116893,07 *	108407,59 *
 Vieras pääoma yhteensä	116893,07 **	108407,59 **
 VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1008109,03 ***	840245,46 ***

Liite 4. Oikaistu tase Maanrakennus Eero From Oy, 2014–2016

VASTAAVAA	2014	2015	2016
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Kehittämismenot			
Liikearvo			
Muut aineettomat hyödykkeet			270,48
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	0,00	0,00	270,48
Maa- ja vesialueet			
Rakennukset ja rakennelmat			
Koneet ja kalusto	362 862,37	375 532,58	281 649,43
Muut aineelliset hyödykkeet			
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	362 862,37	375 532,58	281 649,43
Sisäiset osakkeet ja osuudet			
Muut osakkeet ja osuudet	84,09	84,09	84,09
Sisäiset saamiset			
Muut saamiset ja sijoitukset			
Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset yhteensä	84,09	84,09	84,09
Leasingvastuukanta			
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Aineet ja tarvikkeet			
Keskeneräiset tuotteet			
Valmiit tuotteet			
Muu vaihto-omaisuus			
Vaihto-omaisuus yhteensä			
Myyntisaamiset	119 617,35	101 281,70	79 093,38
Sisäiset myyntisaamiset			
Muut sisäiset saamiset			
Muut saamiset	151 936,56	48 121,65	60 454,01
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	271 553,91	149 403,35	139 547,39
Rahat ja rahoitusarvopaperit	99 450,27	315 225,44	586 557,64
VASTAAVAA YHTEENSÄ	733 950,64	840 245,46	1 008 109,03

2 (2)

VASTATTAVAA	2014	2015	2016
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	8 409,40	8 409,40	8 409,40
Ylikurssirahasto			
Muut rahastot			
Kertyneet voittovarot	468 770,01	502 502,56	643 428,47
Tilikauden tulos	113 732,55	220 925,91	239 378,09
Pääomalainat			
Taseen oma pääoma yhteensä	590 911,96	731 837,87	891 215,96
Poistoero			
Vapaaehtoiset varaukset			
Poistoero ja varaukset yhteensä			
Oman pääoman oikaisut			
Oikaistu oma pääoma yhteensä	590 911,96	731 837,87	891 215,96
VIERAS PÄÄOMA			
Pääomalainat			
Lainat rahoituslaitoksilta			
Eläkelainat			
Saadut ennakot			
Sisäiset velat			
Muut pitkäaikaiset velat			
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	0,00	0,00	0,00
Laskennallinen verovelka			
Pakolliset varaukset			
Leasingvastuut			
Korolliset lyhytaikaiset velat			89,28
Saadut ennakot			
Ostovelat	26 897,40	30 762,33	6 746,58
Sisäiset ostovelat			
Muut sisäiset korolliset velat			
Muut sisäiset korottomat velat			
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	116 141,28	77 654,26	110 057,21
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	143 038,68	108 416,59	116 893,07
Oikaistu vieras pääoma yhteensä	143 038,68	108 416,59	116 893,07
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	733 950,64	840 254,46	1 008 109,03

Liite 5. Tunnusluvut

KÄYTTÖKATE %

2014: $265\,756,22 / 970\,133,48 * 100 = 27,39 \%$

2015: $401\,210,60 / 1\,131\,455,23 * 100 = 35,46 \%$

2016: $393\,212,00 / 1\,098\,246,06 * 100 = 35,80 \%$

LIIKETULOS %

2014: $144\,802,08 / 970\,133,48 * 100 = 14,93 \%$

2015: $277\,185,65 / 1\,131\,455,23 * 100 = 24,50 \%$

2016: $299\,274,75 / 1\,098\,246,06 * 100 = 27,25 \%$

NETTOTULOS %

2014: $113\,732,55 / 970\,133,48 * 100 = 11,72 \%$

2015: $220\,925,91 / 1\,131\,455,23 * 100 = 19,53 \%$

2016: $239\,378,09 / 1\,098\,246,06 = 21,80 \%$

KOKONAISPÄÄOMAN TUOTTO %

2014: $(113\,732,55 + 18,18 + 31\,064,15) / 733\,950,64 * 100 = 19,73 \%$

2015: $(220\,925,91 + 142,38 + 56\,139,39) / 840\,245,64 * 100 = 32,99 \%$

2016: $(239\,378,09 + 20,68 + 59\,949,97) / 1\,008\,109,09 * 100 = 29,69 \%$

SIJOITETUN PÄÄOMAN TUOTTO %

2014: $(113\,732,55 + 18,18 + 31\,064,15) / 590\,911,96 * 100 = 24,51 \%$

2015: $(220\,925,91 + 142,38 + 56\,139,39) / 731\,837,87 * 100 = 37,88 \%$

2016: $(239\,378,09 + 20,68 + 59\,949,97) / (891\,215,96 + 89,28) * 100 = 33,59 \%$

OMAN PÄÄOMAN TUOTTO %

2014: $113\,732,55/590\,911,96 \cdot 100 = 19,25 \%$

2015: $220\,925,91/731\,837,87 \cdot 100 = 30,19 \%$

2016: $239\,378,09/(891\,215,96+89,28) \cdot 100 = 26,86 \%$

OMAVARAISUUSASTE %

2014: $590\,911,96/733\,950,94 \cdot 100 = 80,51 \%$

2015: $731\,837,87/840\,254,46 \cdot 100 = 87,10 \%$

2016: $891\,215,96/1\,009\,109,03 \cdot 100 = 88,40\%$

SUHTEELLINEN VELKAANTUNEISUUS %

2014: $143\,038,68/970\,133,48 \cdot 100 = 14,74 \%$

2015: $108\,416,59/1\,131\,455,23 \cdot 100 = 9,58 \%$

2016: $116\,893,07/1\,098\,246,06 \cdot 100 = 10,64 \%$

MYyntISAAMISTEN KIERTOAIKA, pv

2014: $365 \cdot 119\,617,35/970\,133,48 = 45$

2015: $365 \cdot 101\,281,70/1\,131\,455,23 = 33$

2016: $365 \cdot 79\,093,38/1\,098\,246,06 = 26$

OSTOVELKOJEN KIERTOAIKA, pv

2014: $365 \cdot 26\,897,40/(202\,553,96+130\,794,69) = 29$

2015: $365 \cdot 30\,762,33/(136\,718,73+161\,363,14) = 38$

2016: $365 \cdot 6746,58/(128\,743+86\,928,82) = 11$

QUICK JA CURRENT RATIO

2014: $(271\,553,91 + 99\,450,27) / 143\,038,68 = 2,6$

2015: $(149\,403,35 + 315\,225,44) / 108\,416,59 = 4,3$

2016: $(139\,547,39 + 586\,557,64) / 116\,893,07 = 6,2$